

Akademie věd České republiky

Teze disertace
k získání vědeckého titulu "doktor věd"
ve skupině věd historických

Mistr Třeboňského oltáře

Komise pro obhajoby doktorských disertací v oboru Dějiny výtvarného umění

Prof. PhDr. Ing. Royt Jan, PhD,

Ústav pro dějiny umění filozofické fakulty UK
Ústav dějin křesťanského umění katolické teologické fakulty

V Praze, dne 1. prosince 2014

Teze: Mistr třeboňského oltáře

Anonymní autor zvaný Mistr Třeboňského oltáře (Třeboňský mistr, Mistr třeboňský) patří k nejvýznamnějším osobnostem gotického malířství: v evropském kontextu spoluutváří internacionální styl, u nás se stal zakladatelem jeho české variandy – „krásného stylu“. Na připsání konkrétních děl tomuto umělci, jejich dataci, chronologii, výtvarných i ideových hledisech či na rekonstrukci a určení původ Třeboňského oltáře se objevují v české i zahraniční odborné literatuře rozporuplné názory.

Většina autorů – včetně autora této monografie – spojuje s Mistrem třeboňského oltáře *tři oboustranně malované desky s pašijovými náměty, světci a světicemi* (dnes ve fondech Národní galerie v Praze), *Adoraci Krista z Hluboké* (Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou), *Madonu roudnickou* (Národní galerie v Praze), *Církvičkovou desku* (Národní galerie v Praze) a světice a proroky na rámu *Madony Ara Coeli* (Národní galerie v Praze), s jeho dílnou pak spojuje *Ukřižování ze Svaté Barbory* (Národní galerie v Praze). Za díla ovlivněná tvorbou Mistra Třeboňského oltáře považuje *Ukřižování z Vyššího Brodu* (Klášter cisterciáků ve Vyšším Brodě), *Madonu mezi sv. Bartolomějem a sv. Markétou* (Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou), *desky z hradu Moravský Šternberk* (Státní hrad Moravský Šternberk) a tzv. *Cibulkův triptych* (Národní galerie v Praze), ze zahraničí pak *oltář z Grudziadze* (Varšava, Muzeum Narodowe) či *oltář z Pählu* (Mnichov, Bayerisches Nationalmuseum).

S retábalem třeboňského klášterního kostela (klášter augustiniánů kanovníků založili v roce 1367 bratři Jošt, Petr, Jan a Oldřich z Rožmberka, jejich otec Petr I. z Rožmberka je v pramenech zmíněn jako „alter fundator“) téměř veškerá recentní literatura spojuje *tři oboustranně malované desky s pašijovými výjevy a hierarchiemi světců* (hora Olivetská / sv. Kateřina, Máří Magdaléna, Markéta; Zmrvýchvstání Krista / sv. Jakub Mladší, Bartoloměj, Filip; Kladení Krista do hrobu / sv. Jiljí, Augustin, Jeroným). Předpokládám, že se ztratila jedna deska z pravého křídla, a to pravděpodobně s námětem *Noli me tangere* na reversu a s trojicí světců či světic na aversu.

Výběr světců a světic na vnějších stranách desek není náhodný. Sv. Jiljí poukazuje na zasvěcení klášterního kostela, sv. Máří Magdaléna na zasvěcení oltáře v klášterním kostele, sv. Jeroným a sv. Augustin jsou patroni augustiniánů kanovníků. Volba světců mohla být také ovlivněna reliktiemi, které dle písemných pramenů klášter vlastnil. Diskutována bývá také podoba třeboňského retáblu. Dle mého názoru měl retábl podobu triptychu s pohyblivými křídly. Ve středu tohoto oltářního nástavce předpokládám desku s Ukřižovaným či spíše dvě

deský s Nesením kříže dole a nahoře s Ukřižováním. Domnívám se, že na vnitřních stranách křidel byly pašijové scény, na vnějších pak světci a světice.

Všechny pašijové scény na třeboňských deskách mají výrazně devoční charakter. Jejich červené pozadí hraje daleko důležitější roli, než jako prvek pouhého odlišení „slavnostních“ a „všedních“ stran retáblu. Červená barva umocňuje – v souvislosti s dobovým myšlením označovaným jako *devotio moderna* – meditativní charakter jednotlivých pašijových scén. Dotosud však v literatuře chybí hlubší zdůvodnění chronologie tvorby Třeboňského mistra, a právě chronologie desek spojovaných s jeho osobou či jeho dílnou je pro tuto otázku velmi důležitá.

Následnost děl obecně ovlivňuje řada faktorů, k nimž patří znalost historických souvislostí (založení kostela, svěcení oltářů, zmínky o umělcích atd.), poznání výtvarných východisek, rozčlenění souboru desek spojovaných s tvorbou Mistra Třeboňského oltáře na práce autorské, dílencké a z blízkého či vzdáleného okruhu, a to na podkladě restaurátorského průzkumu, stylové a srovnávací analýzy.

Samotnému třeboňskému retáblu předchází dle mého názoru *Adorace Krista z Hluboké* (před 1380) a *Deska církwická* (před 1380). Důvod, proč považuji obě deský za starší, vidím v jejich výtvarném propojení s vrstvou malby sedmdesátých let 14. století z Karlova dvorského okruhu. Za důležitý předstupeň étericky produchovnělé postavy Panny Marie na hlubocké desce považuji odhmotnělou postavu Panny Marie na nástenné malbě v Saské kapli v katedrále sv. Víta v Praze z doby kolem roku 1370. Naopak u *Církwické desky* jak u postavy Panny Marie, tak u postav sv. Kryštofa a Ježíška shledávám ještě značnou míru plasticity tvarů, což by mohlo naznačovat východisko v malbě theodorikovské vrstvy. Za dílo současné s třeboňským oltářem či o málo mladší považuji *Madonu roudnickou* (po 1380). Jemnost inkarnátů a vytríbená krása Mariiny tváře souzní s tvářemi svatých panen na *desce s Kristem na hoře Olivetské*. Ježíšek v rukách Panny Marie působí daleko subtilněji, než je tomu u Krista na ramenou sv. Kryštofa na *Církwické desce*. Světice na rámu *Madony Ara Coeli* charakterizuje výrazný kontrapost a formalistně pojatá draperie, což jsou již výrazné stylové prvky krásného stylu, proto se přikláním k datování deský doby kolem roku 1390.

Ukřižování ze Svaté Barbory je dle mého názoru prací vznikající v těsné následnosti po třeboňském retáblu a v blízkém kontaktu s tvorbou hlavního mistra, tedy přímo v jeho dílně (po 1380). Na těsný kontakt s tvůrcem třeboňských desek ukazuje použití ryté a červené kresby, zlacení na černý „poliment“ či plošně nanesená tenká vrstva olovnaté běloby pod pletí, modrými a šedofialovými plochami. Avšak u autora *Ukřižování ze Svaté Barbory* postrádáme rafinovanou výstavbu prostoru s vrženými stíny a také modelaci tváří i draperií

chybí jemnost a elegance Mistra Třeboňského oltáře. Předpokládám také, že tato deska reagovala na ztracenou desku s *Ukřižováním* ve středu třeboňského retáblu. Podporu pro tuto hypotézu nacházím i v ikonografii, neboť na svatobarborské desce plášť Panny Marie stojící pod křížem je zbrocen krví Krista, podobně jako na desce s *Kladením do hrobu* připsané hlavnímu mistru. Malíř dobře obeznámený s tvorbou Třeboňského mistra, možná jeho žák, pak vytvořil *Ukřižování z Vyššího Brodu* (1390–1400) a desku s trůnící *Madonou mezi sv. Bartolomějem a sv. Markétou* (1390–1400). Autor tzv. *Cibulkova triptychu* byl sice obeznámen s tvorbou Mistra třeboňského, avšak reprezentuje již novou stylovou vrstvu.

Duchovní kořeny tvorby Mistra třeboňského oltáře třeba hledat v okruhu pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna a reformního hnutí augustiniánů kanovníků (např. Konrád Waldhauser). Ideální krásy vyzařující z tváří světic má blízko k estetice sv. Augustina a také k myšlenkám Jana z Jenštejna, jenž krásu Panny Marie přirovnával ke kráse Venuše. Mistru třeboňského oltáře šlo o to, potlačit časoprostorové vztahy v obraze ve prospěch obsahové duchovní komponenty. Postavy jsou v maximální míře odhmotněny. Dosaženo je to popřením tělesného jádra postav a znejasněním jejich existence v prostoru (téměř absence nohou ukotvujících postavy v prostoru). Dominantní, také svým umístěním, se stává lidská figura – hlavní nositel významu, na ni je logicky soustředěna pozornost vnímatele. Napětí mezi naturalistickým a duchovním je dosaženo užitím vržených stínů, jak je tomu například u postavy zmrtvýchvstalého Krista. Výrazy tváří vyjadřují osobní prožitek, každá osoba existuje sama bez závislosti na druhých. Důležitá je také kompozice děl Mistra Třeboňského oltáře. Malíř pracoval s výraznými diagonálami, a to na všech třech pašijových scénách, které opticky vedou diváka vzhůru či k centru oltáře, kde jistě dominoval ukřižovaný Kristus. Líbezná potemnělá krajina, v níž se děj odehrává, je souborem jednotlivin, v němž se kombinují abstraktní prvky (hůrky) s prvky realistickými (stromy s ptáky). To předjímá další vývoj krajiny na obrazech (např. Melchiora Broederlama) či na miniaturách frankovlámských mistrů (např. *Přebohaté Hodinky vévodky z Berry*). Co by mohlo být na první pohled pouhou kulisou duchovních jevů, vytváří svým klidným a harmonickým pojetím velice poetické pozadí dramatickým náboženským dějům. V překonání lokální barevnosti a použitím velkého bohatství barevných odstínů přibližuje malíř obraz dalšímu stylovému vývoji – drobnopisnému realismu.

Výtvarná východiska tvorby Mistra Třeboňského oltáře tkví v domácí výtvarné tradici, a to v karlštejnském ateliéru a v nástěnných malbách v katedrále sv. Vítě v Praze. Subtilní postava ženy letící na poušti z *apokalyptického cyklu v karlštejnské kapli Panny Marie*, podobně jako éterická postava Panny Marie na nástěnné malbě s námětem *Klanění tří králů*

v Saské kapli Svatovítské katedrály předjímají produchovnělý tvar postav Třeboňského mistra. Vzhledem k četným italismům a detailům, které prozrazují frankovlámské školení, předpokládáme tovaryšskou cestu Třeboňského mistra do Itálie a do Francie. Z domácí tradice můžeme odvodit i jeho smysl pro monumentalitu forem, což zvláště vyniká ve srovnání se subtilními postavami na drobných retabulech z frankovlámské oblasti.

Malířská technika Mistra třeboňského není izolována v celkovém vývoji evropské malby; souvisí s technickým typem, který se vyvinul v deskové malbě západní Evropy a je příznačný světlou malbou inkarnátů (na rozdíl od tmavého inkarnátu byzantského původu, který známe např. z *Vyšebrodského oltáře*) bez barevných podmaleb. Podložku pro malbu tvoří poměrně úzká smrková prkna potažená z obou stran hrubým plátnem. Podkladová hmota se skládá ze dvou vrstev, spodní – hrubozrnné křemičité hlinky, a vrchní – čisté křídy. Právě hrubozrnná spodní vrstva je používána v české deskové malbě od poloviny 14. století. Podkladová kresba je na třeboňských deskách dvojího druhu. První přípravná kresba byla provedena štětcem světle červenou barvou (pigmentem je železitá červeň typu pozzuoly). Druhá kresba je rytá, provedená dosti volnými liniemi a záměrně vynechaná v plochách inkarnátu. Příznačná pro všechny desky spojované s Mistrem Třeboňského oltáře je vrstva olovnaté běloby kryjící podklad s kresbou. Zlacení je prováděno na tenký nátěr černé barvy, který má funkci polimentu. Vlastní malbě předchází vykrytí některých ploch barvou, volenou podle vrstevnatého systému. Na rozdíl od frankovlámské malby, kde umělci vytváří definitivní tvar již v kresbě, Mistr třeboňský modeluje tvar barvou, podobně jako tomu je v theodorikovské tradici. Mistr třeboňského oltáře spíše než v dvorském okruhu Václava IV. působil v blízkosti pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna a řeholních kanovníků sv. Augustina.

Není zřejmě náhodou, že nejvíce děl přímo spojovaných s Mistrem Třeboňského oltáře pochází z prostředí augustiniánských kanonií, mezi kterými existovaly úzké vazby. Ostatně řeholní kanovníci sv. Augustina přišli do Třeboně právě z Roudnice nad Labem, kde na zdejším biskupském hradě často přebýval Jan z Jenštejna.

Mistr Třeboňského oltáře je nejen významnou tvůrčí osobností gotického malířství v Čechách, ale nepochybňě patří i do pokladnice evropského umění jako ten, jenž přinesl jeden ze zásadních podnětů k formování internacionálního stylu.

Summary - Master of the Třeboň Altarpiece

During the reign of Charles IV, the prevailing artistic style changed three times. In the 1350s the dominant style was linear, represented by the Master of the Vyšší Brod Altarpiece. During the 1360s, this changed into the more three-dimensional, monumentalising style of Master Theodoric and his circle. A further fundamental change in style took place at the end of the 1370s. The new style was connected with the anonymous Master of the Třeboň Altarpiece, who was undoubtedly one of the founding figures of the “Beautiful Style”. There are, however, many unknowns relating to the Master of the Třeboň Altarpiece. Extensive literature has been devoted to the Master, nevertheless the first and hitherto last monograph was published in 1937. The question of the origin of the Master’s style remains unresolved. Czech researchers, most recently Jaromír Homolka, consider it to have been derived from domestic tradition and seek its beginnings in the Karlštejn workshop. Others, such as Jiří Fajt and Jan Royt, do not rule out that the master’s work may have had domestic roots, but believe that he underwent his basic training in a Franco-Flemish environment.

Scholars have not been consistent in their chronology of the works connected directly with the Master of the Třeboň Altarpiece, that of his workshop and his circle. In the following brief survey the development of their opinions can be clearly traced:

In comparison to the course taken in the 1370s represented by Master Theodoric, the works of the Master of Třeboň Altarpiece show a fundamental change in form. The artist suppressed spatial and temporal relations in the picture in favour of its spiritual component. The figures are dematerialised as much as possible, with the figure’s bodily core denied and its existence in space rendered unclear – there is an almost complete absence of feet to anchor the figures in space. The human figure becomes dominant, partly because of its positioning – it becomes the chief bearer of significance, on which the attention of the beholder is logically focused. The facial expressions display personal experiences, with each figure existing in itself, independently of the others. The figures are characteristically made softer in attitude, facial type and body language. The principle of spatial luminosity that dominated Theodoric’s work has been replaced by a principle of luminosity of colour. We see shadows being thrown, and, as in Franco-Flemish book art, the changing of the daylight. As far as composition is concerned, the painter makes notable use of diagonal lines, which lead the gaze of the beholder upwards, to the centre of the altarpiece. Similar diagonal compositions can be found later in the Franco-Flemish environment and in the Rhineland. Each of the three scenes of the

altar wings is dominated by the figure of Christ, dressed differently each time, which contributes to the perception of the independence of each appearance. I presume that the lost panel was also dominated by Christ (there could be Flagellation, Crowning with Thorns, Carrying of the Cross) and was certainly dominated by the crucified Saviour. This marked Christocentrism, corresponding to Thomas von Kempen's *Imitation of Christ*, is something that I have already noted in connection with new subjects in France. The landscape in which the action takes place is a collection of individual features. Abstract features merge in ontological unity with realistic elements. At first sight, the landscape serves as a mere background for the spiritual features; however, with its peaceful and harmonious conception, it creates a setting for these dramatic religious features. The way in which the suffering on the Mount of Olives has been depicted is very well forethought. While the Master of the Vyšší Brod altarpiece gives the scene of Christ on the Mount of Olives a narrative and symbolic character, on the panel of the Třeboň Altarpiece it takes on a notably meditative nature. Christ is depicted just as bloody sweat appears on his neck, which is a serious moment that anticipates the agonies of death on the cross. The central section may have featured the Crucifixion with Mary's cloak spattered with the Saviour's blood, as is the case with the Crucifixion of St. Barbara or that from Vyšší Brod. Frank Büttner, in his book *Imitatio Pietatis*, considers the Mount of Olives to have been one of the significant devotional motifs of the late 14th century. A further innovation, at least in the central European context, is the motif of Christ appearing from the sealed tomb in the Resurrection.

A special role is played by the red (or purple) background of the Passion scenes. It provides a visual link between the various scenes, and its blood-like colour stresses the Passion character of the depiction. A red background is very common in preserved wall and panel paintings in the Franco-Flemish environment and England, originating in the 1370s and ending in the mid-15th century. It is very hard to find a direct period analogy to the work of the Master of the Třeboň Altarpiece. The work most frequently mentioned in the literature is the Paramentum from Narbonne.

In this short outline of the work of the Master of the Třeboň Altarpiece, I have tried to show that it is a work of exceptional artistic quality, which has no adequate parallel in the 1380s in the European context. I believe that, rather than being connected with the milieu of the court, the work of the Master of the Třeboň Altarpiece is connected with the new reform-orientated religious trends such as Devotio Moderna or renewed Augustinianism.

Prameny a literatura:

Prameny a literatura:

- ANDERGASSEN, Leo: Le componenti internazionali nel gotico tirolese, in: CASTELNUOVO, Enrico – GRAMATICA, Francesca de (eds.): *Il Gotico nelle Alpi 1350–1450*. Trento 2002, s. 367–382.
- ANTAL, Frederick: *Florentské malířství a jeho společenské pozadí*. Praha 1954.
- ANTOINE, Elisabeth: Jardins de plaisance, in: PLEYBERT, Frédéric (ed.): *Paris et Charles V. Arts et architecture*. Paris 2001, s. 151–165.
- ANTOINE, Elisabeth: Vierges à l'Enfant: des Belles Madones?, in: TABURET-DELAHAYE, Elisabeth (ed.): *Paris 1400: Les arts sous Charles VI*. Paris 2004, s. 324–339.
- AVRIL, François: *La librairie de Charles V*. Katalog výstavy v Bibliothèque Nationale de France, Paris 1987. BAGNOLI, Alessandro – BARTALINI, Roberto – BELLOSI, Luciano – LACLOTTE, Michel: *Duccio. Siena fra tradizione bizantina e mondo gotico*. Milan – Siena 2003.
- BAKER, Christopher – HENRY, Tom (eds.): *The National Gallery. Complete Illustrated Catalogue*. London 2001.
- BALDASS, Ludwig von: Eine südböhmisches Malerwerkstatt um 1420, in: *Zeitschrift für Kunstgeschichte* 4. Berlin – Leipzig 1935, s. 307–319.
- BARNES, Albert C. – MAZIA, Violette de: *The French Primitives and Their Forms. From Their Origin to the End of the Fifteenth Century*. Merion 1931.
- BARTLOVÁ, Milena: Mistr třeboňského oltáře, in: *Nová encyklopédie českého výtvarného umění*. Praha 1995, s. 523.
- BARTLOVÁ, Milena: *Poctivé obrazy. České deskové malířství 1400–1460*. Praha 2001.
- BARTUŠEK, Antonín – KUBÁTOVÁ, Taťána: *Šternberk na Moravě*. Praha 1951.
- BARVITIUS, Viktor: *Katalog obrazárny v Domě umělců Rudolfinum v Praze*. Praha 1889.
- BASILE, Giuseppe (ed.): *Giotto. The Frescoes of the Scrovegni Chapel in Padua*. Milan 2002.
- BAYLEY, C. C.: Petrarch, Charles IV, and the „Renovatio Imperii“, in: *Speculum* 17, 1942, s. 324–341. BECK, Antonín Jaroslav: Starožitnosti v jižních Čechách, in: *Časopis Českého muzea* 17, 1843, s. 415–425. BECK, Herbert – BEEH, Wolfgang – BREDEKAMP, Horst: *Kunst um 1400 am Mittelrhein. Ein Teil der Wirklichkeit*. Frankfurt am Main 1975.
- BEISSEL, Stephan: *Geschichte der Verehrung Marias in Deutschland während des Mittelalters*. Freiburg 1909.
- BELTING, Hans: *Das Bild und sein Publikum im Mittelalter. Form und Funktion früher Bildtafeln der Passion*. Berlin 1981.
- BELTING, Hans: *Bild und Kult. Eine Geschichte des Bildes vor dem Zeitalter der Kunst*. München 1990. BENÁTKY, Muzea – galerie – kostely – paláce – monumenty. Florencie 1992, s. 56.
- BENEŠOVSKÁ, Klára: Benediktinský klášter Na Slovanech s kostelem Panny Marie a slovanských patronů. Pokus o revizi názorů na stavební vývoj ve 14. století, in: *Umění* 44, 1996, s. 118–130.
- BENEŠOVSKÁ, Klára – KUBÍNOVÁ, Kateřina (eds.): *Emauzy. Benediktinský klášter Na Slovanech v srdci Prahy*. Praha 2007.
- BERTRAM-NEUNZIG, Evelyn: *Das Flügelretabel auf dem Hochaltar der Dortmunder Kirche St. Reinoldi. Untersuchungen zu seiner Gestalt, Ikonographie und Herkunft*. Disertační práce obhájená na univerzitě v Kolíně nad Rýnem v roce 2004, nepublikováno.
- BERTRAM-NEUNZIG, Evelyn: Das Hochaltarretabel der Dortmunder Reinoldikirche. Ein herausragendes Zeugnis franko-flämischen Kunstschaffens aus den Werkstätten der burgundischen Niederlande, in: BÜTTNER, Nils – SCHILP, Thomas – WELZEL, Barbara (Hrsg.): *Dortmunder Mittelalter – Forschungen*, Stadtische Repräsentationen. St. Reinoldi und das Rathaus als Schauplatz des Dortmunder Mittelalterls. Band 5. Bielefeld 2005, s. 181–203.
- BERTRAM-NEUNZIG, Evelyn: Das Hochaltarretabel in der Dortmunder St. Reinoldikirche, in: SCHILP, Thomas – WELZEL, Barbara (Hrsg.): *Dortmunder Mittelalter-Forschungen*. Stadtische Repräsentationen. St. Reinoldi und das Rathaus als Schauplatz des Dortmunder Mittelalterls. Band 10. Bielefeld 2007.
- BIAŁOSTOCKI, Jan: Późny gotyk. Studia nad sztuką przełomu średniowiecza i czasów nowych, in: *Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki*. Wrocław 1962.
- BILLOT, Claudine: *Les Saintes Chapelles royales et principales*. Paris 1998.
- BLAŽÍČEK, Oldřich J.: *Obrazárny státních zámků*. Praha 1956.
- BOKOVÁ, Hildegard: Ein Denkmal kirchlicher Gebrauchsleiteratur des 14. Jahrhunderts aus Krumau, in: *Acta Universitatis Carolinae 3, Germanistica Pragensia* 11, 1994, s. 35–43.
- BOTT, Gerhard (Hrsg.): *Vor Stefan Lochner. Die kölner Maler von 1300 bis 1430*. Köln 1974.
- BRANIŠ, Josef: *Dějiny středověkého umění v Čechách II*. Praha 1893.
- BRANIŠ, Josef: *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okresu českobudějovickém VIII*. Praha 1900.
- BRAUER, Barbara: The Třeboň Resurrection: Retrospection and Innovation, in: *Umění* 31, 1983, s. 150–158.
- BRODSKÝ, Pavel: *Katalog iluminovaných rukopisů Knihovny Národního muzea v Praze*. Praha 2000. BURAN, Dušan a kol.: *Gotika. Dějiny slovenského výtvarného umenia*. Bratislava 2003.
- BURGER, Fritz: *Die deutsche Malerei vom ausgehenden Mittelalter bis zum Ende der Renaissance I*. Berlin –

- Neubabelsberg 1913.
- BÜTTNER, Frank O.: *Imitatio Pietatis. Motive der christlichen Ikonographie als Modelle zur Verähnlichung*. Berlin 1983.
- CASTELFRANCHI-VEGAS, Liana: *Il Gotico internazionale in Italia*. Roma 1966.
- CASTELNUOVO, Enrico: *Un pittore italiano alla corte di Avignone. Matteo Giovannetti a la pittura in Provenza nel secolo XIV*. Turin 1991.
- CIBULKA, Josef: Vyšebrodské Narození Páně a hlubocké Klanění dítěti, in: *Duchovní pastýř* 5, 1955, s. 188 ad.
- CIBULKA, Josef: České stejnodeskové polyptychy z let 1350–1450, in: *Umění* 11, 1963, s. 4–24. CIBULKA, Josef: Triptych vyobrazující Ukřižování s apoštoly Petrem a Ondřejem, in: *Umění* 13, 1965, s. 1–28.
- CIBULKA, Josef: Rekonstrukce oltáře třeboňského mistra na základě ikonografickém, in: *Umění* 15, 1967, s. 480–488.
- CLASEN, Karl Heinz: Der Graudenzer Altar der Marienburg, in: *Marburger Jahrbuch für Kunsthistorik* 13, 1944, s. 111–128.
- CORLEY, Brigitte: *Conrad von Soest. Painter Among Merchant Princes*. London 1996. CORLEY, Brigitte: *Painting and Patronage in Cologne 1300–1500*. Turnhout 2000.
- COURAJOD, Louis: *Leçons professées à l'École du Louvre (1887–1896)*, díl II. Paris 1899–1903.
- CURRIE, Christina: Genesis of a Pre-Eyckian Masterpiece: Melchior Broederlam's Painted Wings for the Crucifixion Altarpiece, in: STROO, Cyriel (ed.): *Pre-Eyckian Panel Painting in the Low Countries*, 2, Essays. Brussels 2009, s. 23–86.
- CURZEL, Emanuele: Venceslao pittore a Trento. Un nuovo documento per l'attribuzione dei „Mesi“ di Torre Aquila?, in: CASTELNUOVO, Enrico – GRAMATICA, Francesca de (eds.): *Il Gotico nelle Alpi 1350–1450*. Trento 2002, s. 339–342.
- DÄSCHLEIN, Theodor: *Der Schwanenorden und die sogenannte Schwanenordens-Ritter-Kapelle in Ansbach*. Ansbach 1926.
- DEITERS, Maria: *Kunst um 1400 im Erzstift Magdeburg. Studien zur Rekonstruktion eines verlorenen Zentrums. Neue Forschungen zur deutschen Kunst* VIII. Berlin 2006.
- DEITERS, Maria: Flötz – Barby – Magdeburg – Prag. Zur Kunst des magdeburgischen Raumes im späten 14. Jahrhundert, in: FAJT, Jiří – HÖRSCH, Markus (Hrsg.): *Künstlerische Wechselwirkungen in Mitteleuropa. Ostfildern* 2006, s. 123–145.
- DENKSTEIN, Vladimír: Iluminovaný Graduál českobudějovický z počátku 15. století, in: *Výroční zpráva Městského muzea v Č. Budějovicích za léta 1926–1931*. České Budějovice 1932, s. 16–21. DENKSTEIN, Vladimír – MATOUŠ, František: *Jihočeská gotika*. Praha 1953.
- DEPUYDT-ELBAUM, Livia: Scenes from the Infancy of Christ. The Tower Retable in the Mayer van den Bergh Museum. Preliminary Study – Restoration – Observations, in: STROO, Cyriel (ed.): *Pre-Eyckian Panel Painting in the Low Countries* 2, Essays. Brussels 2009, s. 87–120.
- DIÖZESANMUSEUM Freising. *Christliche Kunst aus Salzburg, Bayern und Tirol. 12. bis 18. Jahrhundert*. Freising 1984.
- DOBRZENIECKI, Tadeusz: *Catalogue of the Medieval Painting*. Warszawa 1977.
- DOMASŁOWSKI, Jerzy – KARŁOWSKA-KAMZOWA, Alicja – LABUDA, Adam S.: *Malarstwo gotyckie na Pomorzu Vschodnim*. Warszawa – Poznań 1990.
- DRESEL, Ines – LÜDKE, Dietmar – VEY, Horst: *Christus und Maria. Auslegungen christlicher Gemälde der Spätgotik und Frührenaissance aus der Karlsruher Kunsthalle*. Ausstellung 6. Juni bis 20. September 1992, Staatliche Kunsthalle Karlsruhe 1992.
- DREVES, Guido M.: *Die Hymnen Johanns von Jenstein, Erzbischofs von Prag*. Praha 1886.
- DÜCKERS, Rob – ROELOFS, Pieter: *Glanzvolles Mittelalter. Die Handschriften der Gebrüder Limburg (1400–1416)*. Stuttgart 2005.
- DÜCKERS, Rob – ROELOFS, Pieter: *Die Brüder van Limburg. Nijmegener Meister am französischen Hof (1400–1416)*. Stuttgart 2005.
- DUNLOP, Anne: Italy, Charles IV, and Court Art, in: FAJT, Jiří – LANGER, Andrea (Hrsg.): *Kunst als Herrschaftsinstrument. Böhmen und das Heilige römische Reich unter den Luxemburgern im europäischen Kontext*. Berlin – München 2009, s. 487–494.
- DUPONT, Jacques – GNUDI, Cesare: *La peinture gothique*. Genève – Paris – New York 1954.
- DUS, Jan A. – POKORNÝ, Petr: *Neznámá evangelia. Novozákonné apokryfy I*. Praha 2001.
- DVOŘÁK, Max: *Idealismus und Naturalismus in der gotischen Skulptur und Malerei*. München – Berlin 1918.
- DVOŘÁKOVÁ, Vlasta: Karlštejn a dvorské malířství doby Karla IV., in: CHADRABA, Rudolf – KRÁSA, Josef (eds.): *Dějiny českého výtvarného umění I/1*. Praha 1984, s. 311–327.
- DVOŘÁKOVÁ, Vlasta – KRÁSA, Josef – MERHAUTOVÁ, Anežka – STEJSKAL, Karel: *Gothic Mural Painting in Bohemia and Moravia, 1300–1378*. London 1964.
- 1400: Elsass und Oberrhein im gotischen Europa*. Lyon 2008.
- ELSEN, Alois: Der Wittingauer Meistr und Kaiser Karl IV., in: *Pantheon. Monatsschrift für Freunde und Sammler der Kunst* XXIX, München 1942, s. 1–8.
- ENCYKLOPEDIE Českých Budějovic. České Budějovice 1998.
- ERLANDE-BRANDENBURG, Alain – JESTAZ, Bertrand: *Le Château de Vincennes, Monuments en per-*

spective. Paris 1989.

ERNST, Richard: *Beiträge zur Kenntnis der Tafelmalerei Böhmens im XIV. und am Anfang des XV.*

Jahrhunderts. Prag 1912, (jeho rozpracovaná disertační práce z let 1910–11).

ERNST, Richard: Die Krummauer Madonna der k. k. Staatsgalerie, in: *Jahrbuch des kunsthistorischen Institutes*, Bd. 11, 1917, s. 126.

EUROPÄISCHE Kunst um 1400. Wien 1962.

FAJT, Jiří (ed.): *Magister Theodoricus. Dvorní malíř císaře Karla IV.* Praha 1997.

FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006. FAJT, Jiří:

Karel IV. 1316–1378. Od napodobení k novému císařskému stylu, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 41–75.

FAJT, Jiří – BARTLOVÁ, Milena: *Světice s knihou, nově zakoupené mistrovské dílo gotického umění*. Praha 1996.

FAJT, Jiří – BOEHM, Barbara D.: Václav IV. 1361–1419. Panovnická reprezentace v otcových šlépějích, in:

FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 460–481.

FAJT, Jiří – HÖRSCH Markus: Karel IV. a Svatá říše římská. Mezi Prahou a Lucemburskem zemský most na západ, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 356–383.

FAJT, Jiří – SUCKALE, Robert: Karel IV. 1316–1378. Okruh rádců, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 172–183.

FAJT, Jiří – CHLUMSKÁ, Štěpánka (eds.): *Čechy a střední Evropa 1200–1550. Dlouhodobá expozice Sbírky starého umění Národní galerie v Praze v klášteře sv. Anežky České*. Praha 2006.

FAJT, Jiří – LANGER, Andrea (Hrsg.): *Kunst als Herrschaftsinstrument. Böhmen und das Heilige Römische Reich unter den Luxemburgern im europäischen Kontext*. Berlin – München 2009.

FISCHER, Otto: *Die Altdeutsche Malerei in Salzburg*. Leipzig 1908.

FOLTÝN, Dušan a kol.: *Encyklopédie moravských a slezských klášterů*. Praha 2005.

FOUCART-WALTER, Elisabeth – GUILLOT DE SUDUIROT, Sophie: « Chapelle Cardon », Rhin Inférieur, vers 1400, in: *Polyptyques – Le tableau multiple du Moyen-âge au vingtième siècle*, catalogue d'exposition, Musée du Louvre, 27 mars – 23 juillet 1990, s. 73–75.

FRANKL, Markus: Würzburger Vasallen und Diener im hohenzollerischen Schwanenorden. Adel zwischen Hochstift Würzburg und Markgraftum Ansbach, in: *Mainfränkisches Jahrbuch für Geschichte und Kunst*, Bd. 61, 2009, s. 94–127.

FRANTA, František Josef: *Okres Třeboňský, nástin statisticko-historický*. Praha 1880, s. 133–134. FRANZEN, Wilfried: Zikmund Lucemburský 1368–1437. Římský císař a český král – návrat k pražským předlohám, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 594–607.

FRIEDL, Antonín: *Kodex Jana z Jenštejna; iluminovaný rukopis české školy malířské ve Vatikánu*. Praha 1931.

FRIEDL, Antonín: *Magister Theodoricus. Das Problem seiner malerischen Form*. Prag 1956.

FRIEDL, Antonín: *Master Theodoricus. On his Style of Painting*. Praha 1956.

FRIEDL, Antonín: *Mikuláš Wurmser, mistr královských portrétů na Karlštejně*. Praha 1956.

FRIEDL, Antonín: *Počátky Mistra Theodorika*. Praha 1963.

FRIEDL, Antonín: Die persönlichkeit des Meisters von Wittingau und sein verhältnis zur Francözischen und Italienischen Malerei, in: *Sborník prací Filosofické fakulty Brněnské univerzity*, řada F 8/1964, s. 105–115.

FRINTA, Mojmír S.: Internationalism of the Prague Artistic Center, in: SZARMACH, Paul – LEVY, Bernard (eds.): *The Fourteenth Century*. Binghampton – New York 1978, s. 45–64.

FRINTA, Mojmír S.: Medieval Bohemica: addenda et subtrahenda, in: *Acta historiae artium Academiae Scientiarum Hungaricae* XXVI, fasc. 1–2, 1980, s. 15.

FRINTA, Mojmír S.: Bohemian Painting Vis-à-Vis Southern Netherlands, in: SMEYERS, Maurits – CARDON, Bert (eds.): *Flanders in European Perspective. Manuscript Illumination around 1400 in Flanders and Abroad*. Proceedings of the International Colloquium, Leuven 7–10 September 1993 (Corpus of Illuminated Manuscripts, 8, Low Countries Series 5). Leuven 1995, s. 75–92.

FRINTA, Mojmír S.: *Punched decoration on late Medieval panel and miniature painting*. Part I. Catalogue. Prague 1998.

FRÖMLOVÁ, Věra: Restaurace a průzkum techniky malby církvické desky, in: *Umění* 15, 1967, s. 109–134.

FRÖMLOVÁ, Věra: Adorace děcka z Hluboké, in: *Umění* 19, 1971, s. 576–582.

FRUGONI, Chiara: Pietro und Ambrogio Lorenzetti, in: *Von der Gotik bis zur Renaissance*. Florenz 2003, s. 303–306.

GAST, Uwe: *Der Grosse Friedberger Altar und der Stilwandel am Mittelrhein nach der Mitte des 14. Jahrhunderts*. Berlin 1998.

GIBBS, Robert: *Tomaso da Modena. Painting in Emilia and the March of Treviso 1340–1380*. Cambridge 1989.

GIBBS, Robert: Bolognese influences on Bohemian Art of the later 14th and early 15th century, in: *Umění* 40, 1992, s. 280–289.

GLASER, Curt: Italienische Bildmotive in der altdeutschen Malerei, in: *Zeitschrift für bildende Kunst*, Neue Folge XXV. Leipzig 1914, s. 145–148.

GLASER, Curt: *Zwei Jahrhunderte deutscher Malerei*. München 1916.

- GOLDGRUND und Himmelslicht. *Die Kunst des Mittelalters in Hamburg*, T. I–III. Hamburg 1999. GORDON, Dillian: *Making and Meaning. The Wilton Diptych*. London 1993.
- GRAMATICA, Francesca de: Il ciclo dei Mesi di Torre Aquila, in: CASTELNUOVO, Enrico – GRAMATICA, Francesca de (eds.): *Il Gotico nelle Alpi 1350–1450*. Trento 2002, s. 343–366.
- GRODECKI, Louis: Rozkvět a expanze gotického umění, in: HUYGHE René (ed.): *Umění středověku. Encyklopédie umění a lidstva*. Praha 1969, s. 401.
- GROSSMANN, Dieter: Salzburgs Anteil an den „Schönen Madonnen“, in: NEUHARDT Johannes (Hrsg.): *Schöne Madonnen 1350–1450*. Salzburg 1965, s. 24–44.
- GRUEBER, Bernhard: *Die Kunst des Mittelalters in Böhmen nach den bestehenden Denkmalen geschildert*, IV. Wien 1879.
- GUILLOT DE SUDUIROT, Sophie: La Chapelle Cardon, in: *Sculptures allemandes de la fin du Moyen-Age dans les collections publiques françaises, 1400–1530*, Catalogue d'exposition, 22 octobre 1991 – 20 janvier 1992, s. 65–68.
- HABLOT, Laurent: L'emblématique de Philippe le Hardi et Jean sans Peur, in: *L'art à la cour de Bourgogne. Le mécénat de Philippe le Hardi et de Jean sans Peur (1364–1419)*. Paris 2004, s. 81–83.
- HADAČ, Vojtěch: *Nový Mistr třeboňský*, in: *Jihočeský sborník historický* 32, 1963.
- HAENDCKE, Berthold: Die Madonna in Königsberg Pr. von etwa 1340 und der böhmische Einfluss, in: *Repertorium für Kunsthistorik* 46, 1925, s. 219.
- HAMSÍK, Mojmír: Strahovská sv. Barbora. Restaurace a průzkum techniky malby, in: *Umění* 7, 1959, s. 151.
- HAMSÍK, Mojmír: Die Technik der böhmischen Tafelmalerei des 14. Jahrhunderts, in: *Kunst des Mittelalters in Sachsen. Festschrift Wolf Schubert*. Weimar 1967, s. 321–328.
- HAMSÍK, Mojmír: Protivínská deska a počátky techniky krásného slohu, in: *Umění* 17, 1969, s. 584–585.
- HAMSÍK, Mojmír – FRÖMLOVÁ, Věra: Mistr Třeboňského oltáře. Restaurace a malířská technika, in: *Umění* 13, 1965, s. 139–175.
- HAMSÍKOVÁ, Radana: Nové poznatky o malířské technice Roudnické madony, in: *Bulletin Národní galerie v Praze* 2/1992, s. 124–127.
- HANSEN, Christel: *Die Wandmalerei des Kapitelhauses der Westminsterabtei in London*. Dissertation Arbeit, Kiel 1936.
- HAPPEL, Reinhold: Kölnischer Meister Hausaltar mit der Kreuzigung Christi, in: HOFMANN, Werner (Hrsg.): *Hamburger Kunsthalle*. München 1989, s. 13.
- HEIDRICH, Klaus: recenze: ERNST, Richard: Beiträge zur Kenntnis der Tafelmalerei Böhmens im 14. und am Anfang des 15. Jahrhunderts, in: *Monatshefte für Kunsthistorik* VI, 1913, s. 333–336.
- HEINRICHS-SCHREIBER, Ulrike: *Vincennes und die höfische Skulptur. Die Bildhauerkunst in Paris 1360–1420*. Berlin 1997.
- HEJNIC, Josef: Náhrobky v Lapidariu Národního muzea, in: *Sborník Národního muzea* R. A. XIII. 1959, s. 141–220.
- HILMERA, Josef a kol.: *Hrady a zámky*. Praha 1958.
- HLAVÁČEK, Ivan: Wenzel IV. Kg. v. Böhmen, in: *Lexikon des Mittelalters* VIII, Lief. 10, Sp. 2190–2192. HLAVÁČEK, Ivan: Der Hof Wenzels IV. als führendes Kulturzentrum Mitteleuropas; in: *Die Wenzelsbibel. Vollständige Faksimile-Ausgabe der Codices Vindobonenses 2759–2764 der Österreichischen Nationalbibliothek Wien*, Kommentar. Graz 1998, s. 9–36.
- HLAVÁČEK, Ivan: Wenzel, römischt. d. u. böhm. Kg., in: *Lexikon für Theologie und Kirche*. Freiburg 2001, s. 1090–1090.
- HLAVÁČEK, Ivan: Ex disiectis membris diplomaticis aevi Wenceslai IV. List Václava Kráľka z Buřenic brněnské kolegiátní kapitule z Archivu města Bratislav a přechod biskupství olomouckého na Lacka z Kravař v r. 1402, in: CHOCHOLÁČ, Bronislav – MALÍŘ, Jiří (eds.): *Pocta Janu Janáčkovi, předsedovi Matice moravské, profesoru Masarykovy univerzity věnují k sedmdesátinám jeho přátelé a žáci*. Brno 2002, s. 557–563.
- HLAVÁČKOVÁ, Hana: Výkladový slovník pojmu a jmen, in: LAZAREV, Viktor: *Svět Andreje Rubleva*. Praha 1981, s. 154.
- HLAVÁČKOVÁ, Hana: Courtly Body in the Bible of Wenceslas IV., in: *Künstlerischer Austausch. Akten des XXVIII. Internationaler Kongresses für Kunstgeschichte*. Berlin 1993, Vol. 2, s. 371–382.
- HLAVÁČKOVÁ, Hana: The Bible of Wenceslas IV in the Context of Court Culture, in: GORDON, Dillian – MONNAS, Lisa – ELAM, Caroline (eds.): *The Regal Image of Richard II and the Wilton Diptych*. London 1997, s. 223–231.
- HLAVÁČKOVÁ, Hana: Panel Paintings in the Cycle of the Life of Christ from Vyšší Brod (Hohenfurt), in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.): *King John of Luxembourg (1296–1346) and the Art of his Era*. Prague 1998, s. 244–255.
- HLAVÁČKOVÁ, Hana: Kdy vznikla Bible Václava IV.?, in: BUKOVINSKÁ, Beket – KONEČNÝ, Lubomír (eds.): *Ars longa. Sborník k nedožitým sedmdesátinám Josefa Krásy*. Praha 2003, s. 65–80.
- HLAVÁČKOVÁ Hana – SEIFERTOVÁ, Hana: Madona mostecká – imitatio a symbol, in: *Umění* 34, 1986, s. 44–57.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka: *Biskup Jan IV. z Dražic (1301–1343)*. Praha 1991.
- HLOBIL, Ivo: Třeboňský mistr a Konrád Waldhauser? Poznámka k ikonografii obrazu Zmrtvýchvstání v Národní galerii Praha, in: *Umění* 33, 1985, s. 270–272.
- HLOBIL, Ivo: Breviár rajhradského probošta Vítka, in: NIEDZIELENKO, Andrzej – VLNAS, Vít (eds.): *Slezsko, perla v České koruně. Tři období vzájemných uměleckých vztahů*. Praha 2006, s. 121. HOMOLKA, Jaromír: Einige Bemerkungen zur Entstehung des Schönen Stils in Böhmen, in: *Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university F* 8, 1964, s. 43–60.
- HOMOLKA, Jaromír: Recenze knihy: DVOŘÁKOVÁ, Vlasta – KRÁSA, Josef – MERHAUTOVÁ, Anežka – STEJSKAL, Karel: *Gothic Mural Painting in Bohemia and Moravia*. London 1964, in: *Umění* 15, 1967, s. 90.

- HOMOLKA, Jaromír: Studie k počátkům umění krásného slohu v Čechách. K problematice společenské funkce výtvarného umění v předhusitských Čechách, in: *Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et Historica. Monographia LV*. Praha 1974.
- HOMOLKA, Jaromír: *Studie k počátkům umění krásného slohu v Čechách, k problematice společenské funkce výtvarného umění v předhusitských Čechách*. Praha 1976.
- HOMOLKA, Jaromír: Arcibiskup Jenštejn a výtvarné umění: poznámky k výtvarné propagandě v předhusitských Čechách, in: *Jenštejn 1977. Sborník příspěvků přednesených na semináři historiků starších dějin z muzeí ČSR v obci Jenštejn 22. 6. 1977*, s. 115–155.
- HOMOLKA, Jaromír: Johannes von Jenczenstein und der Schöne Stil 1350–1400, in: LEGNER, Anton (ed.): *Die Parler und der Schöne Stil*. Köln 1978, s. 30–39.
- HOMOLKA, Jaromír: Poznámky k Třeboňskému mistrovi, in: *Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university, F 23/24*, 1979, s. 25–33.
- HOMOLKA, Jaromír: Příspěvek k ikonografii českého umění 2. poloviny 14. století, in: *Mezinárodní vědecká konference Doba Karla IV. v dějinách národů ČSSR. Sekce dějin umění*. Praha 1982.
- HOMOLKA, Jaromír: Středověké umění kolem roku 1400, in: Ján BAKOŠ (ed.): Kontexty českého a slovenského umenia. Zborník referátov z konference. Bratislava 1988, s. 33–44.
- HOMOLKA, Jaromír: Prag und die mitteleuropäische Kunst um 1400 – Einige Bemerkungen, in: POCHAT, Götz – WAGNER, Brigitte (Hrsg.): *Internationale Gotik in Mitteleuropa. Kunsthistorisches Jahrbuch Graz XXIV*, 1990, s. 174–181.
- HOMOLKA, Jaromír: Poznámky ke karlštejnským malbám, in: *Umění 45*, 1997, s. 122–140.
- HOMOLKA, Jaromír: Malíři a dílny pracující na výzdobě kaple sv. Kříže vedle Mistra Theodorika, in: FAJT, Jiří (ed.): *Magister Theodoricus. Dvorní malíř císaře Karla IV*. Praha 1997, s. 364–367.
- HOMOLKA, Jaromír – KESNER, Ladislav: *Národní galerie v Praze. České umění gotické*. Praha 1964. HUIZINGA, Johan: *Podzim středověku*. Jinočany 1999.
- HULAKOVSKÝ, Václav: Staré obrazy nalezené v kostele sv. Máří Magdalény u Třeboně, in: *Světozor XIX*, č. 14, 1885, s. 222–223.
- HUS, Jan: *Výklad výří*. Praha 1930.
- CHYTIL, Karel: Mistr Osvald a jeho účastenství při výzdobě v chrámu Svatovítském, in: *Památky archeologické XV*, 1891, s. 25–30.
- CHYTIL, Karel: Madona svatoštěpánská a její poměr k typu Madony vyšebrodské a k české malbě 15. století, in: *Památky archeologické XXXIV*, Praha 1925, s. 41–76.
- CHYTIL, Karel: *Umění české na počátku XV. století. Zvláštní otisk z časopisu Umění*. Praha 1930, s. 64. JANDOVÁ, Kateřina: *Reflexe vztahů mezi českým a francouzským malířstvím za vlády Karla IV. v uměleckohistorické literatuře*. Diplomová práce na Katedře dějin umění FF UP. Olomouc 1999. JANDOVÁ, Kateřina: *Vztah českého malířství a sochařství k Francii v letech 1350–1420*, in: ČERNÝ, Pavol a kol.: *Du bon coeur. Poklady francouzského středověkého umění v českých a moravských sbírkách*. Olomouc 2006.
- JAROŠOVÁ, Markéta – KUTHAN, Jiří – SCHOLZ, Stefan (eds.): *Prag und die Grossen Kulturzentren Europas in der Zeit der Luxemburger (1310–1437)*. Praha 2008.
- JOSEFÍK, Jiří – KRÁSA, Josef: Dva velké objevy, in: *Dějiny a současnost 8*, 1966, s. 24.
- JOSEFÍK, Jiří – SYSEL, František – TOGNER, Milan: Hradní kaple na moravském Šternberku, in: *Umění 24*, 1976, s. 243–255.
- JULIE, Sophie: La peinture, in: *L'art à la cour de Bourgogne. Le mécénat de Philippe le Hardi et de Jean sans Peur et l'art en Bourgogne entre 1360–1420*. Dijon 2004, s. 198–211.
- JUVALOVÁ, Eva: Tržebonský altár, in: *Iskusstvo* 1963, s. 59–66.
- KACZMAREK, Romuald: Země Koruny české. Slezsko – lucemburský zisk, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 309–317.
- KADLEC, Jaroslav: *Mistr Vojtěch Raňkův z Ježova*. Praha 1969.
- KADLEC, Jaroslav: *Třeboň. Děkanský a klášterní kostel Panny Marie Královny a sv. Jiljí*. Velehrad 1997. KADLEC, Jaroslav: *Klášter augustiniánských kanovníků v Třeboni*. Praha 2004.
- KAMMEL, Frank M.: *Kunst in Erfurt 1300–1360. Studien zu Skulptur und Tafelmalerei*. Berlin 2000. KARŁOWSKA-KAMZOWA, Alicja: Kontakt artystyczne z Czechami w malarstwie gotyckim Śląska, Pomorza Wschodniego, Wielkopolski i Kujaw, in: *Folia Historiae Artium XVI*, 1980. KARŁOWSKA-KAMZOWA, Alicja: *Malarstwo gotyckie Europy Środkowowschodniej. Zagadnienie odrębności regionu*. Poznań 1982.
- KATALOG nákupů NG, č. 3, 4, Praha 1930.
- KESNER, Ladislav: *Die Nationalgalerie in Prag*. Praha 1964.
- KESNER, Ladislav: Hl. Katharina, in: LEGNER, Anton (Hrsg.): *Kunst der Gotik aus Böhmen*. Präsentiert von der Nationalgalerie Prag. Köln 1985, s. 81–82, kat. Nr. 5.
- KESNER, Ladislav: *Gotik: Prag um 1400. Der Schöne Stil*. Katalog Historisches Museum der Stadt Wien. Wien 1990.
- KLETZL, Otto: Zur künstlerischen Ausstattung des Veitsdomes in vorhussitischer Zeit, in: *Germano-slavica* 2, 1931.
- KLÍPA, Jan: *Kapitoly z deskové malby krásného slohu*. Disertační práce obhájená na Ústavu pro dějiny

- umění FF UK v Praze v roce 2007. Nepublikováno.
- KLÍPA, Jan: *Ymag de Praga. Desková malba ve střední Evropě 1400–1430*. Praha 2012. KOCHANOWSKA-REICH, Małgorzata: Malarstwo średniowieczne, in: FOLGA-JANUSZEWSKA, Dorota (ed.): *Muzeum Narodowe w Warszawie. Arcydziała malarstwa*. Warszawa 2005, s. 67–69. KOLÁŘOVÁ, Eva: Třeboňský oltář: dva retáblky Třeboňského mistra, in: *Jihočeský sborník historický* 77–78, 2008–2009, s. 137–191.
- KORENY, Fritz: Wien, Innere Stadt, Tuchlauben, in: BRUCHER, Günter (Hrsg.): *Geschichte der bildenden Kunst in Österreich. Gotik*. München – London – New York 2000, s. 455–456.
- KOŘÁN, Ivo: Wkład kanoników regularnych w sztukę czeską XIV wieku, in: JAKUBOWSKI, Zbygniew (ed.): *Kanonicy regularni laterańscy w Polsce. Studia z dziejów kongregacji krakowskiej XV–XIX wieku*. Kraków 1975, s. 29.
- KOŘÁN, Ivo: K vývoji tzv. svatovítského typu Madony, in: *Umění* 29, 1981, s. 193–217.
- KOŘÁN, Ivo: Vyšehradské inventáře mezi gotikou a barokem, in: *Umění* 35, 1987, s. 540–547.
- KOŘÁN, Ivo: Život našich gotických madon, in: *Umění* 37, 1989, s. 193–220.
- KOŘÁN, Ivo: Gotické veraikony a svatolukášské madony v pražské katedrále, in: *Umění* 39, 1991, s. 286–315. KOŘÁN, Ivo: Nobilitace a rustikalizace našich gotických Madon, in: *Český lid* LXXIX, 1992, s. 309–321. KOŘÁN, Ivo: Etika Miraculosy, in: *Umění* 43, 1995, s. 501–513.
- KOŘÁN, Ivo – JAKUBOWSKI, Zbygniew: Byzantské vlivy na počátku české malby gotické a Roudnická madona v Krakově, in: *Umění* 24, 1976, s. 218–246.
- KOŘÁN, Ivo – KOŘÁNOVÁ, Eva: Geometrický základ kompozice obrazů Mistra Třeboňského oltáře, in: MUDRA, Aleš – OTTOVÁ, Michaela (eds.): *Ars videndi. Professori Jaromír Homolka ad honorem. Opera Facultatis Theologiae catholicae Universitatis Carolinae Pragensis Historia et historia artium* vol. V. Praha 2006, s. 205–215.
- KOTRBA, Viktor: Zpráva o přednášce profesora Dr. K. H. Clasena „O předpokladu a vzniku krásného slohu“, in: *Umění* 7, 1959, s. 79.
- KOTRBA, Viktor: Třeboň, Kostel sv. Jiljí bývalého kláštera augustiniánů kanovníků, in: PEŠINA, Jaroslav (ed.): *České umění gotické 1350–1420*. Praha 1970, s. 102.
- KOVÁCS, Éva: *L'âge d'or de l'orfèvrerie parisienne au temps des princes de Valois*. Dijon 2004.
- KRAMÁŘ, Vincenc: La peinture et la sculpture du XIVe siècle en Bohême, in: *L'Art Vivant*, 1928, s. 210–211. KRAMÁŘ, Vincenc: *Madona mezi sv. Kateřinou a Markétou z Městského muzea v Českých Budějovicích*. Praha 1937.
- KRAMÁŘ, Vincenc: Narození Páně v české gotické malbě, in: *Národní politika*, Vánoční zábavná a poučná příloha č. 353, Praha 1937.
- KRAMÁŘ, Vincenc: *Stručný průvodce Státní sbírkou starého umění*. Praha 1938.
- KRÁSA, Josef: *Rukopisy Václava IV*. Praha 1974.
- KRÁSA, Josef: Les Rapports de Tomaso da Modena avec les Pays transalpins, in: GIBBS, Robert: *L' Occhio di Tomasso*. Treviso 1981, s. 331–350.
- KRÁSA, Josef: *České iluminované rukopisy 13.–16. století*. Praha 1990.
- KROFTA, Jan: *Les Primitifs de Bohême, l'art gothique en Tchécoslovaquie 1350–1420*. Bruxelles 1966, nest.
- KRONE und Schleier. *Kunst aus mittelalterlichen Frauenklöstern*. Bonn 2005.
- KROPÁČEK, Pavel: Bolestná Panna Maria církvická, in: *Zprávy památkové péče* III, 1939, s. 52–53. KROPÁČEK, Pavel: *Malířství doby husitské*. Praha 1946.
- KROUPOVÁ, Jaroslava – KROUPA, Pavel: Opět k nástenným malbám v Dolním Bukovsku, in: *Průzkumy památek*, 1997, č. 2, s. 3–18.
- KRUFT, Wolfgang H.: Zur Herkunftsbestimmung des Pähler Altars, in: *Pantheon* 1967, s. 185–188. KRUSE, Holger – PARAVICINI, Werner – RANFT, Andreas (Hrsg.): *Ritterorden und Adelsgesellschaften im spätmittelalterlichen Deutschland. Ein systematisches Verzeichnis* (Kieler Werkstücke, Reihe D: Beiträge zur europäischen Geschichte des Spätmittelalters 1). Bern – New York – Paris 1991. KUBÍNOVÁ, Kateřina: Tři dny ve Svatém městě. Císařská korunovace Karla IV. v Římě roku 1355, in: *Dějiny a současnost* 1, 2005.
- KUBÍNOVÁ, Kateřina: *Imitatio Romae – Karel IV. a Řím*. Praha 2006.
- KUBÍNOVÁ, Kateřina: *Emauzský cyklus. Ikonografie středověkých nástenných maleb v ambitu kláštera Na Slovanech*. Praha 2012.
- KUTAL, Albert: O Mistru Krumlovské madony, in: *Umění* 5, 1957, s. 29–63.
- KUTAL, Albert: The Brunswick sketchbook and the Czech art of the eighties of the 14th century, in: *Sborník prací Filosofické fakulty brněnské univerzity*, řada uměnovědná F5, 1961, s. 206–222.
- KUTAL, Albert: *České gotické sochařství 1350–1450*. Praha 1962.
- KUTAL, Albert: Výstava Stabat Mater v Salcburku, recenze, in: *Umění* 19, č. 4, 1971, s. 402–421.
- KUTAL, Albert: *České gotické umění*. Praha 1972.
- KUTAL, Albert: Gotické sochařství, in: CHADRABA, Rudolf – KRÁSA, Josef (eds.): *Dějiny českého výtvarného umění* I/1. Praha 1984, s. 265.
- KVĚT, Jan: *Iluminované rukopisy královny Rejčky. Příspěvek k dějinám české knižní malby ve století XIV*. Praha 1931.
- KYBAL, Vlastimil: *Matěj z Janova, jeho život, spisy a učení*. Brno 2000.
- KYZOUROVÁ, Ivana – KALINA, Pavel: *Strahovská obrazárna, od gotiky k romantismu*. Výstavní katalog.

Praha 1993, s. 22–23.

LABUDA, Adam S.: Malarstwo tablicowe na Pomorzu Wschodnim, in: LABUDA, Adam S. – SECOMSKA,

Krystyna: *Malarstwo gotyckie w Polsce*. Warszawa 2004, s. 333–337.

LABUDA, Adam S. – SECOMSKA, Krystyna (eds.): *Malarstwo gotyckie w Polsce*. Katalog zabytków. Warszawa 2004.

LANCLOTTE, Michel – THIÉBAUT, Dominique: *L'École d'Avignon*. Paris 1983.

L'ART au temps des rois maudits. Philippe le Bel et ses fils 1285–1328. Paris, Galeries nationales du Grand Palais. Paris 1998.

L'ART à la cour de Bourgogne. Le mécénat de Philippe le Hardi et de Jean sans Peur (1364–1419). Paris 2004.

LÁTAL, Hynek: Možnosti queer interpretace staršího českého umění, in: Martin C. PUTNA (ed.): *Homosexualita v dějinách české kultury*. Praha 2011, s. 299–320.

LEGNER, Anton (Hrsg.): *Die Parler und der Schöne Stil 1350–1400. Europäische Kunst unter den Luxemburgern. Resultatband zur Ausstellung des Schnütgen-Museums in der Kunsthalle Köln*. Köln 1978.

LEGNER, Anton (Hrsg.): *Kunst der Gotik aus Böhmen. Präsentiert von der Nationalgalerie Prag*. Köln 1985.

LEONELLI, Marie-Claude (ed.): *Avignon 1360–1410, Art et Histoire, Musée du Petit-Palais*. Avignon 1978.

LÍBAL, Dobroslav: *Gotická architektura v Čechách a na Moravě*. Praha 1948.

LÍBAL, Dobroslav: Gotická architektura, in: *Dějiny českého výtvarného umění I/1*. Praha 1984, s. 144–215. LÍBAL, Dobroslav: *Katalog gotické architektury v České republice do husitských válek*. Praha 2001. LORIŠ, Jan: *Ukřížování ze Sv. Barbory*, in: MATĚJČEK, Antonín: *Česká malba gotická. Deskové malířství 1350–1450*. Praha 1950, s. 13, 92.

ŁOŚ, Wladyslaw – MEDER-KOIS, Jolanta: The Grudziądz Retable and Czech Gothic Painting, in: *Technologia Artis. The Third Yearbook of the Archives of Historical Art Technology*. Prague 1993, http://www.technologiaartis.org/a_3malba-dřevo-polyptik.html

MACHILEK, Franz: Der Bamberger Bischof Lamprecht von Brunn († 1399), Prag und die Luxemburger, in: AMMON, Hermann (Hrsg.): *Die Wandmalereien in der Kaiserpfalz Forchheim*. Forchheim 2007, s. 68–92.

MAILLARD, Robert (ed.): *Dictionnaire universel de la peinture*. Paris 1975.

MAREŠ, František – SEDLÁČEK, Jan: *Soupis památek historických a uměleckých v království Českém. Politický okres Třeboňský*. Praha 1900.

MAREŠ, František – SEDLÁČEK, Jan: *Soupis památek historických a uměleckých v království Českém. Politický okres Třeboňský*. Praha 1918.

MAREŠ, František – SEDLÁČEK, Jan: *Soupis památek historických a uměleckých v království Českém XXXVIII*. V politickém okresu krumlovském. Praha 1918.

MAREŠ, Karel: *Ročov*. Ročov 2002.

MAROSI, Ernö: Zikmund Lucemburský 1368–1437. Uherský král – dědic anjouovských tradic, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 570–579.

MARTENS, Bella: *Meister Francke*. Hamburg 1929.

MARTENS, Friedrich Anton: Wann ist der Wittingauer Altar entstanden? Ein Beitrag zur böhmischen Frage, in: *Zeitschrift des deutschen Vereins für Kunsthistorische Wissenschaften* I. Berlin 1934, s. 176–193.

Matěj z JANOVY: *Regulae Veteris et Novi Testamenti*. Universitní Knihkupectví Wagnerovo 1908. MATĚJČEK, Antonín: *Galerie v Rudolfině*. Praha 1913.

MATĚJČEK, Antonín: Části bývalého oltáře Třeboňského, in: WIRTH, Zdeněk (ed.): *Umělecké poklady Čech II*. Praha 1915, s. 63–64.

MATĚJČEK, Antonín: Die Restaurierung des Tafelbildes des Wittingauer Meisters in Domanín, in: *Mittheilungen der K. K. Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale*, Dritte Folge XIV., Wien 1915, s. 131–133.

MATĚJČEK, Antonín: Mistr vyšebrodský a Mistr třeboňský, in: *Volné směry XXI*, Praha 1921–1922, s. 104–107.

MATĚJČEK, Antonín: O českém malířství XIV. století, in: *Ročenka kruhu pro pěstování dějin umění za rok 1920–1921*. Praha 1922, s. 30–31.

MATĚJČEK, Antonín: Příspěvek k dějinám deskového malířství českého, in: *Památky archeologické XXXIII*, 1922 a 1923, s. 231–242.

MATĚJČEK, Antonín: Výstava obrazů a plastik zakoupených státem v letech 1929–1930, in: *Umění 3*, 1930, s. 227.

MATĚJČEK, Antonín: *Výstava obrazů a plastik zakoupených státem*. Praha 1930.

MATĚJČEK, Antonín: Malířství, in: WIRTH, Zdeněk (ed.): *Dějepis výtvarného umění v Čechách*. 1. díl. Praha 1931.

MATĚJČEK, Antonín: *Strahovská Madona. Kniha o Praze IV*, 1933.

MATĚJČEK, Antonín: *Mistr třeboňský*. Praha 1937.

MATĚJČEK, Antonín: *Le Maître de Trebon. Les peintres célèbres*. Genève – Paris 1948.

MATĚJČEK, Antonín: *Česká malba gotická. Deskové malířství 1350–1450*. Praha 1950.

MATĚJČEK, Antonín – MYSLIVEC, Josef: České Madony gotických byzantských typů, in: *Památky archeo-*

- logické* XXXX, Nové řady IV.–V. Praha 1937, s. 14–16.
- MATEJČEK, Antonín – PEŠINA, Jaroslav: *La peinture gothique tcheque 1350–1450*. Praha 1950. MATOUŠ, František: *Mittelalterliche Glasmalerei in der Tschechoslowakei* (Corpus vitrearum medii aevi). Praha 1975.
- MEISS, Millard: *French Painting in the time of Jean de Berry. The late fourteenth century and the Patronage of the Duke*. Plate Volume. London 1967.
- MEISS, Milliard: *French Painting in the Time of Jean de Berry. The Limbourgs and Their Contemporaries*. New York 1974.
- MITTELALTER. *Kunst und Kultur von der Spätantike bis zum 15. Jahrhundert*. Nürnberg 2007.
- MÜLLER, Heribert: *Kreuzzugspläne und Kreuzzugspolitik des Herzogs Philipp des Guten von Burgund*. Göttingen 1993.
- MÜLLER, Theodor – LENZ, Oscar – STEINGRÄBER, Erich: *Kunst und Kunsthandwerk, Meisterwerke im Bayerischen Nationalmuseum München*. München 1955.
- MUSPER, Theodor H.: *Gotische Malerei nördlich Alpen*. Köln 1961.
- NEJEDLÝ, Martin: *Fortuny kolo vrtkavé. Láska, moc a společnost ve středověku*. Praha 2003.
- NEUMANN, Jaromír: Výstava tří obrazů v Národní galerii, recenze, in: *Život XX*, 1946–47, s. 174–175. NEUWIRTH, Josef: *Die Kunst des Mittelalters in Böhmen IV*. Leipzig 1879.
- NEUWIRTH, Josef: *Geschichte der bildenden Kunst in Böhmen vom Tode Wenzels III. bis zu den Husitenkriegen I*, Prag 1893.
- NEUWIRTH, Josef: Malerei und Plastik im Mittelalter, in: *Die Österreichisch-Ungarische Monarchie in Wort und Bild*, Böhmen, 2. Wien 1896, s. 360.
- NEUWIRTH, Josef: *Die Wandgemälde im Kreuzgange des Emausklosters in Prag*. Prag 1898. NEUWIRTH, Josef: *Die Wandgemälde in der Wenzelskapelle des Prager Domes und Ihr Meister. Studien zur Geschichte der Gotik in Böhmen*. Prag 1899.
- NEUWIRTH, Josef: Die Wandgemälde in der Wenzelskapelle des Prager Domes und ihr Meister, in: *Mitteilungen des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen* 38, 1900, s. 180n.
- NEUWIRTH, Josef: *Die Beziehungen des Graudenzer Altarwerkes der Marienburg zur alt-böhmischem Malerei. Studien zur Geschichte der Gotik in Böhmen VI*. Prag 1918.
- NISSEN, Rudolf: Die Plastik in Brandenburg a. H. von ca. 1350 bis ca. 1450, in: *Jahrbuch für Kunstwissenschaft* 1929, s. 61–99.
- NORMAN, Diana: *Siena, Florence and Padua. Art, Society and Religion 1280–1400*. Volume I.–II. Yale – New Haven 1995.
- OBERHAIDACHER, Jörg: Westliche Elemente in der Ikonographie der österreichischen Malerei um 1400, in: *Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte*, Bd. 43. Wien 1990, s. 67–88. OBERHAMMER, Vinzenz (Hrsg.): *Europäische Kunst um 1400*. Wien 1962.
- OETTINGER, Karl: Der Meister von Wittingau und die böhmische Malerei des späteren 14. Jahrhunderts, in: *Zeitschrift des deutschen Vereins für Kunstwissenschaft* II, 1935, s. 298–307.
- OETTINGER, Karl: Neue Beiträge zur Kenntnis der böhmischen Malerei und Skulptur um die Wende des 14. Jahrhunderts, in: *Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte* X. Baden bei Wien 1935, s. 8–10.
- OETTINGER, Karl: Altböhmische Malerei, in: *Zeitschrift für Kunstgeschichte* 6, 1937, s. 397–405.
- ORTH, Jan – SLÁDEK, František: *Topograficko-statistický slovník Čech*. Praha 1870.
- OUTRATA, Jakub: *Kostel sv. Jiljí v Třeboni a jihoceská dvoulodní architektura v Čechách v druhé polovici a na počátku XV. století*. Nepublikovaná disertační práce na katedře Dějin umění Univerzity Karlovy v Praze. Praha 1972.
- OUTRATA, Jakub: Kostel sv. Jiljí v Třeboni, in: *Acta Universitatis Carolinae, Philosophica et Historica* 4, 1980, s. 107.
- PÄCHT, Otto: *Österreichische Tafelmalerei der Gotik*. Augsburg 1929.
- PÄCHT, Otto: Panofsky's Early Netherlandish Painting I., II., in: *The Burlington Magazine* 98, 1956, s. 113. PALMERI, Michela: *Giovanni da Milano, capolavori del gotico fra Lombardia e Toscana. Guida alla Mostra*. Firenze – Milano 2008.
- PANOFSKY, Erwin: *Early Netherlandish painting, its origins and character*. Cambridge 1953.
- PARENTI, Daniela: *Giovanni da Milano, capolavori del gotico fra Lombardia e Toscana*. Firenze 2008. PATERA, Adolf: *Svatovítský rukopis*. Praha 1886.
- PATERA, Adolf: Musejní zbytky staročeského Zrcadla člověče spašenie, in: *Časopis Musea Království českého* LXI, 1887.
- PAVALA, Martin: Nástenné malby Mistra Třeboňského oltáře, in: *Technologia artis* 2006, s. 93–104. PAVELEC, Petr: *Klášterní kostel Obětování Panny Marie – uměleckohistorický průvodce*. České Budějovice 1997.
- PEČÍRKA, Jaromír: K dějinám sochařství v lucemburských Čechách, in: *Český časopis historický* 39, 1933, s. 12–35.
- PEŠINA, Jaroslav: Ukřižování třeboňské, in: *Památky archeologické* XXXX, 1937, s. 95–98.
- PEŠINA, Jaroslav: *Pozdně gotické deskové malířství v Čechách*. Praha 1940.
- PEŠINA, Jaroslav: *Klášter třeboňský*. Praha 1942.
- PEŠINA, Jaroslav: *Tektonický prostor a architektura u Giotta. Česká akademie věd a umění*. Praha 1945. PEŠINA, Jaroslav: Výstava tří obrazů v Národní galerii, recenze, in: *Umění* 17, 1945–1947, s. 211–213. PEŠINA, Jaroslav: *Česká malba pozdní gotiky a renesance. Deskové malířství 1450–1550*. Praha 1950. PEŠINA, Jaroslav: Nový pokus o revizi

- českého malířství 15. století, in: *Umění* 8, 1960, s. 109–134. PEŠINA, Jaroslav: K otázce retrospektivních tendencí v českém malířství krásného slohu, in: *Umění* 12, 1964, s. 29–36.
- PEŠINA, Jaroslav: Obraz krajiny v české knižní malbě kolem roku 1400, in: *Umění* 13, 1965, s. 233–289. PEŠINA, Jaroslav (ed.): České umění gotické 1350–1420. Praha 1970.
- PEŠINA, Jaroslav: Zur Frage der Chronologie des „Schönen Stils“ in der Tafelmalerei Böhmens, in: *Sborník prací Filosofické fakulty brněnské univerzity*, F 14–15, 1971, s. 167–191.
- PEŠINA, Jaroslav: Zur Frage der Chronologie des „Schönen Stils“ in der Tafelmalerei Böhmens, in: *Jahrbuch des Kunsthistorischen Institutes der Universität Graz* 7, 1972–1973.
- PEŠINA, Jaroslav: Retrospektive Strömungen in der Tafelmalerei der schönen Stils in Böhmen, in: *Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte* XXIX, 1976.
- PEŠINA, Jaroslav: Studie k ikonografii a typologii obrazu Madony s dítětem v českém deskovém malířství kolem poloviny 14. století, in: *Umění* 25, 1977, s. 130–160.
- PEŠINA, Jaroslav: Der Wittingauer Meister, in: LEGNER, Anton (Hrsg.): *Die Parler und der Schöne Stil 1350–1400. Europäischen Kunst unter den Luxemburgern*. Köln 1978, s. 765–770.
- PEŠINA, Jaroslav: Některé ztracené obrazy Mistra třeboňského oltáře, in: *Umění* 26, 1978, s. 289–302.
- PEŠINA, Jaroslav: Un motivo byzantino-italiano nella pittura boema verso la metà del XIV. secolo, in: *Acta Historiae Artium. Academiae scientiarum hungaricae*, 24, 1978, s. 91n.
- PEŠINA, Jaroslav: *Mistr Vyšebrodského cyklu*. Praha 1982.
- PEŠINA, Jaroslav: Desková malba, in: CHADRABA, Rudolf – KRÁSA, Josef (ed.): *Dějiny českého výtvarného umění* I/1. Praha 1984, s. 375–382.
- PEŠINA, Jaroslav – HOMOLKA, Jaromír: K problematice evropského umění kolem roku 1400, in: *Umění* 11, 1963, s. 161–206.
- PEŠINA, Jaroslav – HOMOLKA, Jaromír: České země a Evropa, in: PEŠINA, Jaroslav (eds.): *České umění gotické 1350–1420*. Praha 1970, s. 19–55.
- PEŠINA, Jaroslav – KRÁSA, Josef: Dvě nové knihy o francouzském gotickém malířství, in: *Umění* 17, 1969, s. 185–194.
- PEŠINA, Jaroslav – MANNSBARTH, Josef: Studie k problematice prostoru v české malbě 2. poloviny XIV. století, in: *Památky archeologické* 43, 1948, s. 20–45.
- PEŠINA, Jaroslav – MAŠÍN, Jiří: *Národní galerie v Praze. Sbírka starého umění*. Praha 1941.
- PIEPER, Paul: Böhmische Kunst 1350–1430, in: *Kunstchronik* 1966, s. 236.
- PIERINI, Marco: *Simone Martini*. Milano 2000.
- PINDER, Wilhelm: *Die Kunst der ersten Bürgerzeit*. Leipzig 1940.
- PLAGNIEUX, Philippe: L'hôtel d'Artois la résidence parisienne de Jean sans Peur, in: TABURET-DELAHAYE, Elisabeth (ed.): *Paris 1400: Les arts sous Charles VI*. Paris 2004, s. 158–159.
- PLEYBERT, Frédéric (ed.): *Paris et Charles V. Arts et architecture*. Paris 2001.
- PLUMMER, Pauline: Restoration of a retable in Norwich Cathedral, in: *Studies in conservation* IV, 1959. PODLAHA, Antonín: *Soupis památek historických a uměleckých. Knihovna kapitulní v Praze*. Praha 1903.
- PODLAHA, Antonín: *Series praepositorum decanorum etc*. Praha 1912.
- PODLAHA, Antonín – ŠITTLER, Eduard: *Chrámový poklad u Sv. Víta v Praze*. Praha 1903.
- POCHE, Emanuel – KROFTA, Jan: *Na Slovanech. Stavební a umělecký vývoj pražského kláštera*. Praha 1956.
- POLC, Jaroslav V.: *De origine festi Visitationis B. Mariae Virginis*. Roma 1967.
- POLC, Jaroslav V.: Jean de Jenstein, in: *Dictionnaire de spiritualité* VIII. Paris 1973, sl. 565.
- POSZLER, Györgyi: Tafelmalerei in Ungarn unter Sigismund von Luxemburg, in: TAKÁCS, Imre (Hrsg.): *Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg 1387–1437*. Mainz am Rhein 2006, s. 515–528, 580–586.
- PROCHNO, Renate: Le Portail, in: *L'art à la cour de Bourgogne. Le mécénat de Philippe le Hardi et de Jean sans Peur (1364–1419)*. Paris 2004, s. 175.
- PROCHNO, Renate: Le Puits de Moïse, in: *L'art à la cour de Bourgogne. Le mécénat de Philippe le Hardi et de Jean sans Peur (1364–1419)*. Paris 2004, s. 213–219.
- PROCHNO, Renate: Les chapelles in: *L'art à la cour de Bourgogne. Le mécénat de Philippe le Hardi et de Jean sans Peur (1364–1419)*. Paris 2004, s. 183–187.
- PRUCEK, Josef: Archivní prameny k dějinám reformního augustinianismu ve Šternberku 1371–1413, in: *Zprávy vlastivědného ústavu v Olomouci*, č. 152, Olomouc 1971.
- PRUCEK, Josef: Albert ze Šternberka, raněhumanistický mecenáš, in: *Okresní archiv v Olomouci*, 1974, roč. 1, č. 1, s. 22–27.
- PŘIBÍKOVÁ, Helena: *Mistr Třeboňského oltáře. Pokus o genezi jeho tvorby v českém výtvarném a duchovním prostředí doby Karla IV.* Diplomová práce na FF UK v Praze. Praha 1972.
- PUJMANOVÁ, Olga: Malířství doby Karlovy a Neapol, in: *Umění* 27, 1979, s. 30.
- PUJMANOVÁ, Olga: Několik poznámek k dílům Tomasa da Modena na Karlštejně, in: *Umění* 28, 1980, s. 305–332.
- PUJMANOVÁ, Olga: Prague, Naples et Avignon. Oeuvres de Tomaso da Modena à Karlštejn, in: *Revue de l'Art* 53, 1981, s. 56–64.

- PUJMANOVÁ, Olga: La Crucifixion de Vyšší Brod, in: *Seminaria Niedzickie* 3, 1988, s. 99–101. PUJMANOVÁ, Olga: Madona Ara Coeli a Veraicon v Praze, in: *Umění* 40, 1992, s. 240–265. PUJMANOVÁ, Olga: Ukřižování z Vyššího Brodu, in: *Bulletin Národní galerie v Praze* 5–6, 1995–1996, s. 105–112 a 231–234.
- PUJMANOVÁ, Olga: I rapporti tra la Boemia e l'Italia nel XIV secolo, in: SEIDEL, Max (Hrsg.): *L'Europa e l'arte italiana. Per i cento anni della fondazione del Kunsthistorische Institut in Florenz*. Venezia 2000, s. 129–142.
- RASMO, Nicolò: Venceslao da Trento e Venceslao da Merano, in: *Kultura Atesina* 11, 1957, s. 21–34. RASMO, Nicolò: *Il Castello del Buonconsiglio*. Trento 1975.
- RECHT, Roland – DIDIER, Robert: Paris, Prague, Cologne et la sculpture de la seconde moitié du XIVe siècle, à propos de l'exposition des Parler à Cologne, in: *Bulletin monumental* 138-II, 1980, s. 210.
- RECHT, Roland – CHÂTELET, Albert: *Ausklang des Mittelalters 1380–1500*. München 1989.
- RETTICH, Edeltraud: Mühlhausener Altar, in: RETTICH, Edeltraud – KLAPPROTH, Rüdiger – EWALD, Gerhard: *Alte Meister*. Stuttgart 1992, s. 304–331.
- RICHTER, Jörg: *Der Domschatz zu Halberstadt. Führer durch die Ausstellung*. Halberstadt 2009. ROSARIO, Iva: *Art and Propaganda: Charles IV. of Bohemia, 1346–1378*. Woodbridge 2000.
- ROYT, Jan: Příspěvek k ikonografii alegorie sv. Kříže v Roudnici nad Labem, in: *Umění* 33, 1985, s. 492–507. ROYT, Jan: Die ikonologische Interpretation der Glatzer Madonnentafel, in: *Umění* 46, 1998, s. 51–60. ROYT, Jan: Wandmalereien in der St. Mauritiuskirche in Maurenzen bei Annatal, in: BENEŠOVSKÁ, Klára (ed.): *King John of Luxembourg (1296–1346) and the Art of His Era. Proceedings of the International Conference*. Prague, Sept. 16–20, 1996. Prag 1998, s. 304–312.
- ROYT, Jan: Cristo crocifisso sull'albero della vita. San Clemente, Roma – Convento degli Agostiniani, Roudnice nad Labem, in: *Bollettino dell'Istituto Storico Ceco di Roma* 3. Praga 2002, s. 21–32, 492–507.
- ROYT, Jan: *Středověké malířství v Čechách*. Praha 2002.
- ROYT, Jan: Jan Očko z Vlašimi jako objednavatel uměleckých děl. Votivní obraz Jana Očka z Vlašimi – jednota sacerdotia a imperia, in: BOBKOVÁ, Lenka – HOLÁ, Milada (eds.): *Lesk královského majestátu ve středověku. Pocta prof. PhDr. Františku Kavkovi, CSc. k nedožitým 85. narozeninám*. Praha 2005, s. 259–264.
- ROYT, Jan: Poznámky k rekonstrukci a k ikonografii Vyšebrodského oltáře, in: *Ars vivendi. Professori Jaromír Homolka ad honorem*. Opera Facultatis Theologiae catholicae Universitatis Carolinae Pragensis. Historia et historia artium vol. V. Praha 2006, s. 175–183.
- ROYT, Jan: Syn Meluzíny. K ikonografii panovnické ideologie Lucemburků, in: *Průzkumy památek* 2006 – příloha, roč. XIII., s. 91–95.
- ROYT, Jan: Díla středověkého umění v klášteře Zlatá Koruna, in: GAŽL, Martin (ed.): *Klášter Zlatá Koruna. Dějiny – památky – lidé*. České Budějovice 2007, s. 193–194.
- ROYT, Jan: K otázce fundátorů desky s Nejsvětější Trojicí ze Świerzawy, in: *Ślask i Czechy. Wspólne drogi sztuki*. Wrocław 2007, s. 31–34.
- ROYT, Jan: Meister von Wittingau, in: KLEIN, Bruno (Hrsg.): *Geschichte der bildenden Kunst in Deutschland, Gotik*. München – Berlin 2007, s. 216–225.
- ROYT, Jan: Svatý Václav v úctě a umění, in: STEHLÍKOVÁ, Dana (ed.): *Svatý Václav, ochránce české země*. Praha 2008, s. 15.
- ROYT, Jan: Quelle und Ausgangsbasis der böhmischen Tafelmalerei in den Jahren 1340–1380, in: JAROŠOVÁ, Markéta – KUTHAN, Jiří – SCHOLZ, Stefan (eds.): *Prag und die grossen Kulturzentren Europas in der Zeit der Luxemburger (1310–1437)*. Praha 2008, s. 101–105.
- ROYT, Jan: Bischof Johann IV. von Draschitz als Kunstmäzen, in: SCHLOTHEUBER, Eva – SEIBERT, Hubertus (Hrsg.): *Böhmen und das Deutsche Reich. Ideen- und Kulturtransfer im Vergleich (13.–16. Jahrhundert)*. München 2009, s. 265–282.
- ROYT, Jan: Wenzel Králík von Burenice als Mäzen, in: FAJT, Jiří – LANGER, Andrea (Hrsg.): *Kunst als Herrschaftsinstrument. Böhmen und das Heilige Römische Reich unter den Luxemburgern im euro- päischen Kontext*. Berlin – München 2009, s. 388–395.
- ROYT, Jan: Master of the Třeboň Altarpiece, in: CIGLENEČKI, Marjeta – VIDMAR, Polona (Hrsg.): *Art and architecture around 1400. Global and regional perspectives*. Maribor 2012, s. 171–180.
- ROYT, Jan – VŠETEČKOVÁ, Zuzana: Mus Diabolica, in: *Umění* 35, 1987, s. 530–539.
- ROYT, Jan – ŽEGKLITZ, Jaromír: O krádeži a nalezu gotického ciboria na Novém Městě pražském, in: *Archeologické rozhledy* LXI – 2009, sešit 4, s. 684–696.
- RULÍŠEK, Hynek: *Gotické umění v jižních Čechách. Vybraná díla ze sbírek Alšovy jihočeské galerie*. Praha 1989.
- RUPÉ, Hans: *Der Paehler Altar im Bayerischen Nationalmuseum*. Deutsche Kunst, Bilderhefte. München 1922.
- SALIGER, Arthur: *Die mystische Vermählung der heiligen Katharina. Meister von Heiligenkreuz, Tafelbild um 1380–1390*. Wien 1996.
- SALVINI, Roberto: *La pittura tedesca*. Milan 1959.
- SALVINI, Roberto: Praga, Venezia (e Bisanzio) nella pittura del Trecento, in: *Arte Veneta* 29, 1975, s. 105n.
- SANDLER, Lucy Freeman: Jean Pucelle and the Lost Miniatures of the Belleville Breviary, in: *Art Bulletin*

- LXVI, March 1984, s. 81–83.
- SCHILLER, Gertrud: *Ikonographie der christlichen Kunst. Die Auferstehung und Erhöhung Christi*, Bd. III. Gütersloh 1971.
- SCHLOSSER, Julius von: Die Bilderhandschriften Königs Wenzel I., in: *Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses*, XIV, 1893.
- SCHLOSSER, Julius von: Elfenbeinsättel des ausgehenden Mittelalters, in: *Jahrbuch des Kunsthistorisches Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses* 15, 1894, s. 260.
- SCHLOSSER, Julius von: Ein veronesisches Bilderbuch und die höfische Kunst des XIV. Jahrhunderts, in: *Jahrbuch der Kunsthistorischen Sammlungen des Allerhöchsten Kaiserhauses* 16, 1895, s. 144–230. SCHMIDT, Gerhard: Karlstein, der Emauskreuzgang und das Wurmser – Problem, in: SWOBODA, Karl M. (Hrsg.): *Gotik in Böhmen*. München 1969, s. 189–196.
- SCHMIDT, Gerhard: Malerei bis 1450. Tafelmalerei – Wandmalerei – Buchmalerei, in: SWOBODA, Karl M. (Hrsg.): *Gotik in Böhmen*. München 1969, s. 225–230.
- SCHMIDT, Gerhard: Peter Parler und Heinrich IV. Parler als Bildhauer, in: *Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte* 23, 1970, s. 108–153.
- SCHMIDT, Gerhard: Die Ausbildung des Internationalen Stils in der Wiener Malerei, in: BRUCHER, Günter (Hrsg.): *Geschichte der bildenden Kunst in Österreich. Gotik*. München 2000, s. 478–481.
- SCHMIDT, Gerhard: Prag und die höfische Wiener Malerei, in: BRUCHER, Günter (Hrsg.): *Geschichte der bildenden Kunst in Österreich. Gotik*. München 2000.
- SCHMIDT, Gerhard: Der Krumauer Bildercodex, in: SCHMIDT, Gerhard: *Malerei der Gotik. Fixpunkte und Ausblicke, Band I, Malerei der Gotik in Mitteleuropa*. Graz 2005, s. 259–303.
- SCHMIDT, Gerhard: *Malerei der Gotik. Fixpunkte und Ausblicke, Band I, Malerei der Gotik in Mitteleuropa*. Graz 2005.
- SCHMIDT, Gerhard: Die Fresken von Strakonice und der Krumauer Bildercodex, in: SCHMIDT, Gerhard: *Malerei der Gotik. Fixpunkte und Ausblicke, Band I, Malerei der Gotik in Mitteleuropa*. Graz 2005, s. 305–310.
- SCHMIDT, Gerhard: Eine Nachlese zur „Malerschule von St. Florian“, in: SCHMIDT, Gerhard: *Malerei der Gotik. Fixpunkte und Ausblicke, Band I, Malerei der Gotik in Mitteleuropa*. Graz 2005, s. 177–192. SCHMIDT, Gerhard: Zur Kaufmannschen Kreuzigung, in: SCHMIDT, Gerhard: *Malerei der Gotik. Fixpunkte und Ausblicke, Band I, Malerei der Gotik in Mitteleuropa*. Graz 2005, s. 229–258.
- SCHMIDT, Valentin: Das Krumauer Heilthumsfest, in: *Festschrift des Vereins für Geschichte der Deutschen in Böhmen*. Prag 1902, s. 117–125.
- SCHMIDT, V. – PICHA, A.: *Urkundenbuch der Stadt Krummau in Böhmen*, č. 63, str. 103; č. 386, str. 112; č. 426, s. 128; č. 433, s. 129; č. 465, s. 135; č. 472, s. 136; č. 493, s. 140; č. 500, s. 141.
- SCHNEEDE, Uwe (Hrsg.): *Goldgrund und Himmelslicht. Die Kunst des Mittelalters in Hamburg*, Teil I–III. Hamburg 1999.
- SCHRÄDE, Hubert: *Die Auferstehung Christi*. Berlin – Leipzig 1932.
- SCHULTES, Lothar: Die Plastik – Vom Michalelermeister bis zum Ende Schönen Stils, in: BRUCHER, Günter (Hrsg.): *Geschichte der bildenden Kunst in Österreich. Gotik*. München 2000, s. 345, 353–357. SCHULTES, Lothar: *Die gotischen Flügelaltäre Oberösterreich*, Band I. Von Anfänge bis Michael Pacher. *Studien zur Kulturgeschichte von Oberösterreich* 11. Linz 2002.
- SCHULTES, Lothar – PROKISCH, Bernard (Hrsg.): *Gotik Schätze Oberösterreich*. Linz 2002. SCHULZE-SENGER, Christa – HANSMANN, Wilfried: *Der Clarenaltar im Kölner Dom. Dokumentation der Untersuchung, Konservierung und Restaurierung*. Arbeitsheft der Rheinischen Denkmalpflege 64. Worms 2005.
- SIMPSON, Amanda: English Art During the Second Half of Fourteenth century, in: LEGNER, Anton (Hrsg.): *Die Parler und der Schöne Stil 1350–1400. Europäische Kunst unter den Luxemburgern*. Resultatband zur Ausstellung des Schnütgen-Museums in der Kunsthalle Köln. Köln 1978, s. 137–159.
- SKALICKÝ, Petr: *Středověké nástěnné malby v kostele sv. Apolináře na Novém Městě pražském*. Nepublikovaná disertační práce obhájená na Ústavu pro dějiny umění FF UK v Praze. Praha 2009. SKALICKÝ, Petr: Opomíjené deskové obrazy tzv. Šternberského oltáře z hradní kaple v moravském Šternberku, in: *Zprávy památkové péče*, ročník 71, 2011, s. 433–439.
- SLÁNSKÝ, Bohuslav – NOVOTNÝ, Vladimír: *Výstava tří obrazů*. Katalog výstavy. Praha 1946.
- SLÁNSKÝ, Bohuslav: *Technika malby II*. Praha 1956.
- SMETS, Irene: *The Royal Museum of Fine Arts, Antwerp*. Gent – Amsterdam 1999.
- SPĚVÁČEK, Jiří: *Václav IV. 1361–1419. K předpokladům husitské revoluce*. Praha 1986.
- SPOLEČNOST vlasteneckých přátel umění, inventář AA 2941/2, č. 1988, Archiv NG.
- STANGE, Alfred: *Deutsche Malerei der Gotik II*. Berlin 1934.
- STANGE, Alfred: *Deutsche Malerei der Gotik IV*. Berlin 1936.
- STECHOW, Wolfgang: Zur Datierung des „Dritten Böhmisches Stils“, in: *Repertorium für Kunswissenschaft*, 52. Berlin – Leipzig 1931, s. 70.
- STEIN-KECKS, Heidrun: Forchheim im Kontext der spätgotischen Wandmalerei, in: AMMON, Hermann (Hrsg.): *Die Wandmalereien in der Kaiserpfalz Forchheim*. Forchheim 2007, s. 43–63. STEINGRÄBER, Erich: Der Pähler Altar in: *Die Kunst*, 1955.
- STEJSKAL, Karel: Nástěnné malby v Morašicích a některé otázky českého umění z konce 14. století, in:

- Umění* 8, 1960, s. 135–160.
- STEJSKAL, Karel: Spor o Theodorika, in: *Umění* 12, 1964, s. 575–596.
- STEJSKAL, Karel: Typological cycle in the cloisters of Emmaus – iconographical analysis, in: DVOŘÁKOVÁ, Vlasta – KRÁSA, Josef – MERHAUTOVÁ, Anežka – STEJSKAL, Karel: *Gothic Mural Painting in Bohemia and Moravia 1300–1378*. Oxford 1964, s. 71–79.
- STEJSKAL, Karel: O malířích nástěnných maleb kláštera Na Slovanech, in: *Umění* 15, 1967, s. 1–65. STEJSKAL, Karel: Nástěnné malířství, in: PEŠINA, Jaroslav: *České umění gotické 1350–1420*. Praha 1970, s. 191–194.
- STEJSKAL, Karel: *Klášter Na Slovanech*. Praha 1974.
- STEJSKAL, Karel: Emauzy a český helenoslavismus, in: PETR, Jan – ŠABOUK, Sáva: *Z tradic slovanské kultury v Čechách*. Praha 1975, s. 113–125.
- STEJSKAL, Karel: Osobnost Mistra Emauzského cyklu, in: *Gotyckie malarstwo ścienne w Europie środkowo-wschodniej*. Poznań 1977, s. 145–162.
- STEJSKAL, Karel: *Umění na dvoře Karla IV*. Praha 1978.
- STEJSKAL, Karel: Nástenná výzdoba chrámov, in: POCHE, Emanuel: *Praha středověká*. Praha 1983, s. 512–532.
- STEJSKAL, Karel: Klášter Na Slovanech, pražská katedrála a dvorská malba doby Karlovy, in: CHADRABA, Rudolf – KRÁSA, Josef (eds.): *Dějiny českého výtvarného umění I/1*. Praha 1984, s. 328–335. STEJSKAL, Karel: Počátky gotického malířství, in: CHADRABA, Rudolf – KRÁSA, Josef (eds.): *Dějiny českého výtvarného umění I/1*, Praha 1984, s. 284–309.
- STEJSKAL, Karel: Universalismus Karla IV. a jeho výraz ve výtvarném umění, in: *Umění* 42, 1994, s. 359–371.
- STERLING, Charles: Une Madone tchèque au Musée du Louvre, in: *La Revue des arts* X, 1960, s. 75–86. STERLING, Charles: Die Malerei in Europa um 1400, in: *Europäische Kunst um 1400*. Wien 1962, s. 66–162. STERLING, Charles: *La peinture médiévale à Paris 1300–1500*, I. Paris 1987, 1990.
- STIASSNY, Robert: Studien zur altsalzburger Malerei, in: *Repertorium für Kunsthistorik* 34, Berlin 1911.
- STILLFRIED, Rudolf – HAENLE, Siegfried (Hrsg.): *Das Buch vom Schwanenorden. Ein Beitrag zu den hohenzollerischen Forschungen*. Mit 41 photolithographischen Abbildungen, Berlin 1881. STORN-JASCHKOWITZ, Tanja: *Gesellschaftsverträge adliger Schwureinungen im Spätmittelalter*. Typologie und Edition. Berlin 2007.
- STRAKOVÁ, Martina: Historie děl pozdně gotické sochařské a malířské tvorby z darů Jana II. z Lichtenštejna dochovaných na území České republiky, in: CHAMONIKOLA, Kaliopi a kol.: *Zdaleka i zblízka. Středověké importy v moravských a slezských sbírkách*. Katalog výstavy. Brno 2000, s. 18–20.
- STRIEDER, Peter: *Tafelmalerei in Nürnberg 1350–1550*. Königstein im Taunus 1993.
- STROO, Cyriel (ed.): *Pre-Eyckian Panel Painting in the Low Countries I. Catalogue, II. Essays*. Brussels 2009. STURM, Heribert: Des Kaisers Land in Bayern, in: SEIBT, Ferdinand (Hrsg.): *Kaiser Karl IV. Staatsmann und Mäzen*. München 1978, s. 208–212.
- SUCKALE, Robert: Das Diptychon in Basel und das Pähler Altarretabel: ihre Stellung in Kunstgeschichte Böhmens, in: *Zeitschrift für Schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte* 43/1986, s. 103–111. SUCKALE, Robert: Die Glatzer Madonnentafel des Prager Erzbischofs Ernst von Pardubitz als gemalter Marienhymnus, in: *Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte* 46/47, 1993–1994 (Festschrift für Gerhard Schmidt), s. 737–756, 889–892.
- SUCKALE, Robert: *Kunst in Deutschland. Von Karl dem Grossen bis Heute*. Köln 1998.
- SUCKALE, Robert: Beiträge zur Kenntnis der böhmischen Retabel aus der Zeit Kaiser Karls IV., in: KROHM, Hartmut – KRÜGER, Klaus – WENIGER, Matthias (Hrsg.): *Entstehung und Frühgeschichte des Flügelaltarschreins*. Veröffentlichung der Beiträge des Internationalen Kolloquiums, Entstehung und Frühgeschichte des Flügelaltarschreines, Berlin 28.–29. 6. 1996, Berlin 2001, s. 247–265.
- SUCKALE, Robert: Hl. Katharina und hl. Dorothea, in: SCHULTES, Lothar (Hrsg.): *Gotik Schätze Oberösterreich*. Linz 2002.
- SUCKALE, Robert: Das Diptychon in Basel und das Pähler Altarretabel. Ihre Stellung in der Kunstgeschichte Böhmens, in: SUCKALE, Robert (Hrsg.): *Stil und Funktion, Ausgewählte Schriften zur Kunst des Mittelalters*. Berlin 2003, s. 103–118.
- SVATOŠ, Michal: *Graduale Magistri Wenceslai*. Praha 1976.
- ŠIMEK, František: *Staročeské zpracování Postily studentů svaté university pražské Konráda Waldhausera*. Sbírka pramenů českého hnutí náboženského ve XIV. a XV. století, sv. 20. Praha 1947.
- ŠITTLER, Eduard – PODLAHA, Antonín: Národopisná výstava českoslovanská v Praze r. 1895, III. Sbírka staročeských obrazů a soch Mariánských, in: *Vlast XII*, 1896, s. 1001.
- ŠMAHEL, František: *Cesta Karla IV. do Francie*. Praha 2006.
- ŠMAHEL, František: *Diví lidé (v imaginaci) pozdního středověku*. Praha 2012.
- ŠRONĚK, Michal: Rouška Panny Marie. Relikvie ve sporu mezi římskými katolíky a utrakvisty v Čechách ve 14. a 15. století, in: *Umění* 57, 2009, s. 118–139.
- ŠTEFANOVÁ, Milena: Figurálně zdobené rámy českých gotických obrazů, in: *Umění* 33, 1985, s. 315–329. ŠTORKOVÁ, Mariana: *Liechtensteinská obrazárna hradu Šternberka na Moravě. Příspěvek ke sběratelskému dějinám umění Filozofické fakulty Univerzity*

- Palackého v Olomouci. Olomouc 2009.
- TABURET-DELAHAYE, Elisabeth (ed.): *Paris 1400: Les arts sous Charles VI*. Paris 2004.
- TADRA, Ferdinand: Ukazování sv. ostattků v Českém Krumlově ve XIV. věku dle rukopisu 14. století, in: *Časopis Musea Království českého* 54. Praha 1880, s. 432–437.
- TADRA, Ferdinand: Ukazování sv. ostattků v Českém Krumlově ve XIV. věku, in: *Časopis Musea Království českého* 73. Praha 1899, s. 173–174.
- TAKÁCS, Imre (ed.): *Sigismundus Rex et Imperator. Kunst und Kultur zur Zeit Sigismunds von Luxemburg 1387–1437*. Mainz am Rhein 2006.
- TARTUFERI, Angelo – PARENTI, Daniela (eds.): *Lorenzo Monaco, a Bridge from Giotto's Heritage to the Renaissance*. Firenze 2006.
- THODE, Henry: *Die Malerschule von Nürnberg im XIV. und XV. Jahrhundert in ihrer Entwicklung bis auf Dürer*. Frankfurt am Main 1891.
- TOMEI, Alessandro (ed.): *Giotto e il Trecento „Il più Sovrano Maestro stato in dipintura“*. Milano 2009.
- TRAJER, Johann: *Historisch-statistische Beschreibung der Diöcese Budweis*. Budweis 1862.
- TRATTNER, Irma: Kreuzigung Christi, in: BRUCHER, Günter (Hrsg.): *Geschichte der bildenden Kunst in Österreich. Gotik*. Band 2. München 2000, s. 535–537.
- TRATTNER, Irma: *Studien zur österreichischen Tafelmalerei der Internationalen Gotik. Unter besonderer Berücksichtigung des St. Lambrechter Votivtafelmeisters und dessen Umkreiss*. Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades an der Geisteswissenschaftlichen Fakultät der Universität Salzburg. Nepublikováno. Salzburg 2003.
- TROESCHER, Georg: *Burgundische Malerei*. Berlin 1966.
- URBÁNKOVÁ, Emma – STEJSKAL, Karel: *Pasionál Přemyslovny Kunhuty*. Praha 1975.
- VACULÍK, Karol: *Třeboňský pasionál a české malířstvo druhé poloviny 14. století*. Disertační práce na katedře dějin umění FF UK. Praha 1948. Nepublikováno, archiv FF UK.
- VILLELA-PETIT, Inès: *Le Gothique international. L'art en France au temps de Charles VI*. Paris 2004.
- VISITATIONES episcopatus Culmensis Andrea Olszowski, Culensi et Pomesaniae episcopo Anno 1667–72 factae.
- VITA Johannis de Jenczenstein, FRB I.
- VÍTOVSKÝ, Jakub: Nástenné malby v bývalém klášterním kostele sv. Anny na Starém Městě v Praze, in: *Památky a příroda*, 1976, s. 513–517.
- VÍTOVSKÝ Jakub: Nástenné malby ze XIV. století v pražské katedrále, in: *Umění* 24, 1976, s. 473–502.
- VÍTOVSKÝ, Jakub: Nové poznatky o malířích Karlova dvora, in: *Historická Olomouc a její současné problémy* II. Olomouc 1979, s. 142–153.
- VÍTOVSKÝ, Jakub: Nástenné malby v bývalém klášterním kostele sv. Anny na Starém Městě v Praze a některé otázky ikonografie českého monumentálního malířství předhusitské doby, in: *Acta Universitatis Carolinae* 43, 1980, s. 75–106.
- VLIERDEN, Marieke van: Twee zijluiken van een altaarstuk met Voorstellingen uit het leven van Maria en Christus (het zogenoemde Middelrijns altaarstuk), in: SCHOOTEN, C. J. van – WÜSTERFELDEN, W. C. (eds.): *Goddelijk gesschilderd. Honderd Meesterwerken van Catharijne convent*. Utrecht 2008, s. 26–33.
- VOLL, Karl – BRAUNE, Heinz – BUCHHEIT, Hans: *Katalog der Gemälde des Bayerischen Nationalmuseums*, Nr. 8. München 1908.
- VOR Stefan Lochner. *Die kölnner Maler von 1300–1430*. Köln 1974.
- VŠETEČKOVÁ, Zuzana: Monumentální středověká nástenná malba, in: MERHAUTOVÁ, Anežka (ed.): *Katedrála sv. Víta v Praze*. Praha 1994, s. 96–132.
- VŠETEČKOVÁ, Zuzana: Gotické nástenné malby v křížové chodbě kláštera Na Slovanech, in: *Umění* 44, 1996, s. 131–148.
- VŠETEČKOVÁ, Zuzana: Raně a vrcholně gotická nástenná malba, in: *Gotika v západních Čechách (1230–1530)*, dfl II. Praha 1996, s. 425–442.
- VŠETEČKOVÁ, Zuzana: Středověká nástenná malba ve středních Čechách, in: *Průzkumy památek* 6, 1999 – příloha, s. 161–172.
- VÝSTAVA gotického umění na Moravě a ve Slezsku (Zemské muzeum v Brně, 27. 10. 1935 – 15. 1. 1936), Brno 1935.
- VÝŠEK, Antonín V.: O středověkém malířství v Čechách, in: *Časopis Musea Království českého* XL. Praha 1856, s. 144.
- WEILANDT, Gerhard: Das Hochaltarretabel der Nürnberger Frauenkirche, in: FAJT, Jiří – LANGER, Andrea (Hrsg.): *Kunst als Herrschaftsinstrument. Böhmen und das Heilige Römische Reich unter den Luxemburgern im europäischen Kontext*. Berlin – München 2009, s. 196–220.
- WELTSCH, Ruben E.: *Archbishop John of Jenstein (1348–1400). Papalism, Humanism and Reform in Pre-Hussite Prague*. The Hague – Mouton 1968.
- WENTZEL, Hans: Ein unbekanntes deutsches Marienbild des 13. Jahrhunderts in Italien, in: *Mitteilungen des Kunsthistorischen Instituts in Florenz*, 8, 1957/1959.
- WETTER, Evelin: Země Koruny české. Lužice a Braniborsko, in: FAJT, Jiří (ed.): *Karel IV., císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády Lucemburků 1310–1437*. Praha 2006, s. 340–349.
- WILHELM, Peter: Auferstehung Christi, in: *Lexikon der christlichen Ikonographie*, Bd. I. Rom – Freiburg – Basel – Wien 1990, Sp. 201–218.
- WINCKELMANN, Johann Joachim: *Dějiny umění starověku*. Praha 1986.
- WINTER, Eduard: *Frühhumanismus, seine Entwicklung in Böhmen und deren europäische Bedeutung für*

die Kirchenreformbestrebungen im 14. Jahrhundert. Berlin 1964.

WOCEL, Jan Erazim: Bericht über eine kunstarchäologische Reise in Böhmen und Mähren, in: *Mitteilungen der Kaiserlich Königlichen Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale* 3, 1858, s. 172.

WOCEL, Jan Erazim: Tré obrazův karlštejnských, in: *Památky archeologické a místopisné* VII, 1868, s. 77. WORRINGER, Wilhelm: *Die Anfänge der Tafelmalerei.* Leipzig 1924.

WRIGHT, Sylvia: Bruges Artists in London: the Patronage of the House of Lancaster, in: SMEYERS, Maurits – CARDON, Bert (eds.): *Flanders in a European Perspective. Manuscript Illumination around 1400 in Flanders and Abroad.* Proceedings of the International Colloquium, Leuven 7–10 September 1993 (Corpus of Illuminated Manuscripts, 8, Low Countries Series 5). Leuven 1995, s. 93–109.

ZEHNDER, Frank Günter: *Katalog der Altkölner Malerei.* Köln 1990.

ZERI, Federico: Una tavola boema del Trecento, in: LAVIN, Irving – PLUMMER, John (eds.): *Studies in late Medieval and Renaissance painting in honor of Millard Meiss.* 1sv., New York 1977, s. 161, obr. 1. ZIOMECKA, Anna: *Śląskie malarstwo gotyckie. Muzeum narodowe we Wrocławiu.* Wrocław 1986.